

projekt

VISION GRÄNGESBERG 2.0

2017-2018

dialog med politiker, tjänstepersoner och medborgare

FÖRORD OCH INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VEM STÅR BAKOM RAPPORTEN

Vision Grängesberg 2.0 är ett samarbete mellan Ludvika kommun och Sweco Architects i Falun. Projektet genomförs av Ludvika kommun för att identifiera en riktning för den framtida utvecklingen av Grängesberg. Samhällsbyggnad har uppdraget inom kommunen och Sweco Architects i Falun står för processledning av arbetet.

KORT OM INNEHÅLLET

Som en del av projektet - Vision Grängesberg 2.0 - så utfördes dialoger med politiker och medborgare under 2017 och 2018. Den här rapporten är en sammanställning av det arbetet.

FÖR VEM?

Rapporten är skriven för att nå ut till alla som vill veta mer om dialogen i Grängesberg. Du kanske var med hösten 2017 och gjorde din röst hörd eller är nyinflyttad och vill lära dig mer om platsen du nu bor.

För att enklare hitta i rapporten så har innehållsförteckningen delats in i olika nivåer, olika sätt att läsa innehållet.

3 SÄTT ATT LÄSA DOKUMENTET*:

Jag vill läsa en kort version

+ Jag vill läsa lite mer

+ + Jag vill läsa allt och lite till

*En läsarmanual finner ni på sida 4

INLEDNING

4	Vision Grängesberg 2.0
4	Sammanfattning
4	Läsarmanual
5	Tidsplan
6	Process
6-7	Syfte och metod
7-8	Tidigare dialoger/projekt
9	Lista över tidigare dialoger/projekt

DIALOG POLITIKER OCH TJÄNSTEPERSONER NR 1

11	Sammanfattning
11	Aktivitet
11	Deltagarlista

SAMMANSTÄLLNING POLITIKERWORKSHOP NR 1

12-13	Övning 1
14-15	Övning 2
16-17	Övning 3

DIALOG MEDBORGARE, NUTID OCH FRAMTID

SUMMERING ALLA DIALOGER

19	Karta - nutid och framtid
20	Tema - Underhåll
21	De fem viktigaste platserna
22-23	Grängesberg idag
24	Resultatet Idag Framtiden
25	Mer om de viktigaste platserna

DIALOG MED OLIKA GRUPPER

GRUNDSKOLA ÅK 6 : PARKSKOLAN

27	Karta - Nutid, Grängesbergs bästa platser
28	Sammanfattning
28	Aktivitet
28	Deltagarlista
29	Bilder från aktivitet
30-33	Vykort från framtiden

FÖRSKOLA : STALLBACKEN AVDELNING 3

35	Karta - Nutid, Grängesbergs bästa platser
36	Sammanfattning
36	Aktivitet
36	Deltagarlista
37	Bilder från aktivitet
38-39	Vykort från framtiden

CENTRUMGRUPPEN

41	Karta - Nutid och framtid
42	Sammanfattning
42	Aktivitet
42	Deltagarlista
43	Från aktivitet

PRO GRÄNGESBERG

45	Karta - Nutid
46	Sammanfattning
46	Aktivitet
46	Deltagarlista
47	Bilder från aktivitet
48-49	Från aktivitet
50-51	Minnen

GRÄNGESBERGS FRITIDSGÅRD

53	Karta - Nutid
54	Sammanfattning
54	Aktivitet
54	Deltagarlista
55	Bilder från aktivitet
56-59	Vykort från framtiden

ÖPPEN DIALOG I CENTRUM

61	Karta - Nutid och framtid
62	Sammanfattning
62	Aktivitet
62	Deltagarlista
63	Bilder från aktivitet
64-65	Från aktivitet - klotterplank

ÖPPEN DIALOG HEMSIDA

67	Karta - Nutid
68	Sammanfattning
68	Aktivitet
68	Deltagarlista
69	Karta - framtid
70-71	5 frågor och svar
72-83	Alla svar

DIALOG POLITIKER OCH TJÄNSTEPERSONER NR 2

85	Sammanfattning
85	Aktivitet
85	Deltagarlista

TACKORD

87	Tack för engagemanget
87-88	Vad hände sedan?
88	Att ta med vidare

INLEDNING

VISION GRÄNGESBERG 2.0

Vision Grängesberg 2.0 genomförs av Ludvika kommun för att identifiera en riktning för den framtida utvecklingen av Grängesberg.

Grängesberg är ett samhälle med drygt 3000 invånare och en industri som vill växa.

Vilka kvaliteter har orten som gör att man skulle vilja flytta dit och vad är det som gör att man vill stanna?

Frågan om en ords dragningskraft besvaras med fördel av de som bor där.

Under hösten 2017 samt våren 2018 bjöds därmed medborgare och politiker in till ett flertal dialoger för att prata om Grängesberg idag och hur det skulle kunna vara i framtiden.

Dialogen med politiker och medborgare är ett första steg för att se över de åtgärder som kan vara med att forma framtidens Grängesberg. Ett sätt att lyssna till människors syn på ortens kvaliteter och behov. De registrerade behoven och kvaliteterna ger ett underlag för att kunna forma en att-göra-lista, en åtgärdslista. Åtgärdslistan kan bearbetas till en åtgärdsplan och därefter resultera i en genomförandeplan, ett dokument som beskriver hur och när åtgärderna kan genomföras.

SAMMANFATTNING

Den här rapporten sammanfattar politiker- och medborgardialogen som genomfördes 2017-2018 inom projektet *Vision Grängesberg 2.0*.

Den samlade synen på Grängesberg är att underhåll är det primära behovet för orten. Få talar om behovet av nya platser eller nya aktiviteter medan nästan alla anser att många befintliga platser är trasiga, slitna och dåligt underhållna eller behöver tillägg för ökad säkerhet/ökad känsla av trygghet.

Underhåll var alltså det tema som upprepades oftast. De platser med störst fokus, som i rapporten omtalas som "de viktigaste platserna", är:

- Kyrkviken (Badplats)
- Fjällberget (Skidområde)
- Cassels Donation och Disponentparken
- Centrum med stationsområdet och genomfarten
- Grängesvallen

För en lite mer djupgående sammanfattning av alla medborgardialoger:

↳ Se sid 19-25
Kapitel : Summering alla dialoger

LÄSARMANUAL

I förordet bredvid innehållsförteckningen finns en beskrivning på hur man kan välja att läsa dokumentet på tre olika nivåer.

Innehållsförteckningen baserar sig på tidsplanen. →

RAPPORTENS OLIKA KAPITTEL

Den här delen av rapporten är en del av inledning, en del som hjälper till att sätta innehållet i ett sammanhang. Efter inledningen så presenteras de olika dialogtillfällena kronologisk ordning, med politiker och medborgare. Det enda undantaget från den kronologiska ordningen är att fokusgrupperna presenteras innan de två öppna tillfällena.

Sammanställningen av medborgardialogerna inleds med en summering av alla dialoger, med skola (barn och ungdomar), Centrumgruppen (förening näringslivet) och PRO Grängesberg (pensionärsorganisation) samt de två öppna tillfällena, där alla var välkomna att delta.

Efter den andra politikerdialogen, som var det sista dialogtillfället under perioden 2017-2018, så avslutas rapporten med ett tackord till alla som deltagit, en nulägesuppdatering om vad som har hänt samt lite information att ta med sig vidare.

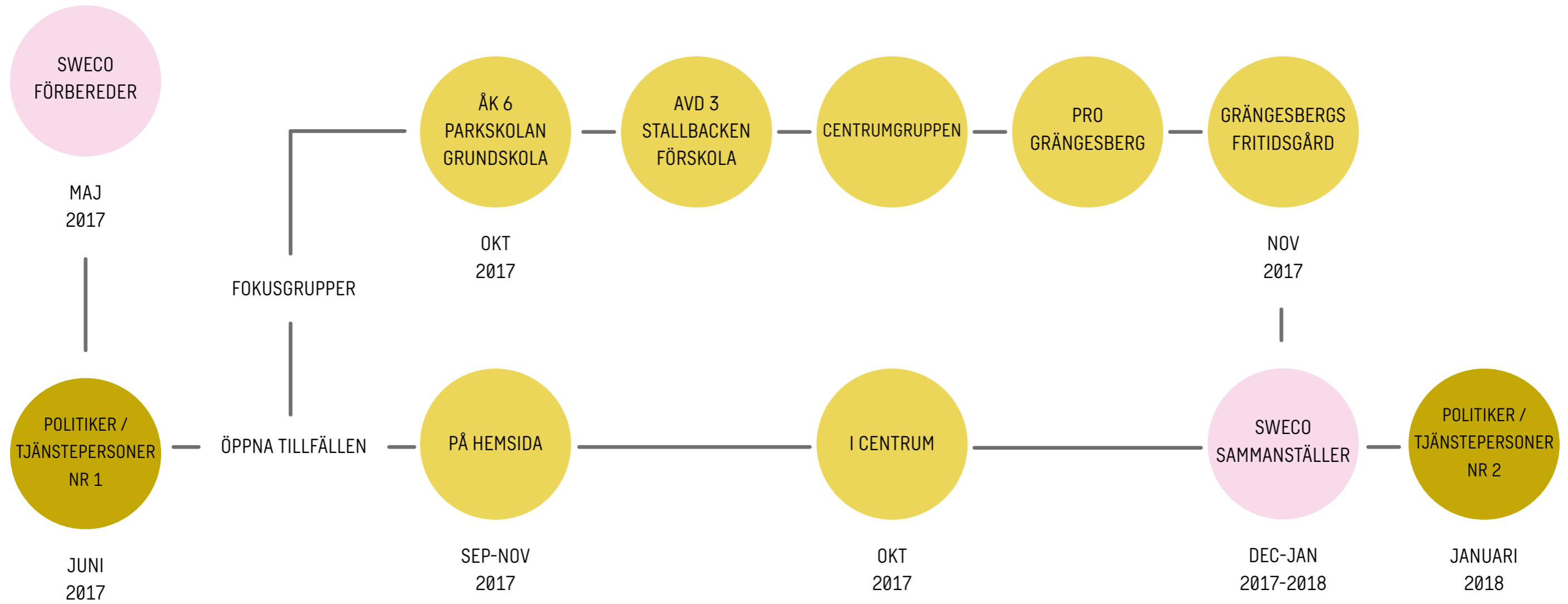
ETT EXEMPEL

Om du är en av de elever/lärare från parkskolan år 6 som var med på dialogtillfället hösten 2017 så kan ni läsa sammanställningen på sidan 27-33. På sida 30-33 hittar ni de vykort som ni skrev från framtiden.

↳ Se sid 27-33

TIDSPLAN

- Processledning från Sweco Architects i Falun
- Dialog med politiker och tjänstepersoner
- Dialog med medborgare

PROCESS

Processen beskriver tidsplanen som består av följande delar:

- Processledning från Sweco Architects i Falun
- Dialog med politiker och tjänstepersoner
- Dialog med medborgare

En sammanställning gjordes efter varje dialogtillfälle för att sedan samlas till en rapport, denna rapporten. Sammanställningarna består både av bilder, text och citat.

FRÅN 2017-2018 TILL 2019

Nu i 2019 slutförs rapporten och parallellt så pågår ett internt arbete i kommunen i samarbete med Sweco Architects i Falun för att samla trådarna och komma vidare. En del av det arbetet är att presentera åtgärdslistan som blev ett resultat av alla dialoger samt ge information om förutsättningarna för återkoppling och genomförande.

SYFTE OCH METOD

SYFTE

En bred medborgardialog om hela Grängesberg i Ludvika kommun. En dialog som låter invånarna i Grängesberg komma till tals och känna sig lyssnade på vad gäller deras situation idag och drömmar om framtiden. Genom flera dialogmetoder med medborgare, tjänstepersoner och politiker är målet att skapa engagemang för samhällsutveckling och stärka kommunikationen invånare och kommunen emellan.

OLIKA DIALOGMETODER

Dialogerna har planerats och hållits av arkitekter från Sweco. En representant från Ludvika kommun har vid de flesta tillfällen deltagit under träffarna.

För att få ett brett deltagande från Grängesbergs invånare har en uppsökande dialogmetod med fokusgrupper varvats med öppna kanaler för fritt deltagande både digitalt och fysiskt i centrum använts.

Projektet ville träffa en bred samhällsgrupp och har därför haft planerade workshops med barn och ungdomar i förskola, grundskola och fritidsgård. De äldre deltog genom en planerad dialog med PRO:s verksamhet. Centrumföreningen deltog i projektet genom ett planerat möte. Vuxna och andra som inte hör till en av de specifika grupper som söktes upp kunde delta genom att svara på en enkät på kommunens hemsida som låg uppe under två månader eller diskutera projektet med representanter från Sweco och Kommunen under en eftermiddag/kväll utanför Coop Konsum i Grängesberg.

FRÅGESTÄLLNINGAR

Under hela projektet har fyra frågeställningar** använts och legat som bas för workshop och enkäter. De har anpassats och arbetats kring på olika vis för att passa de olika grupperna men grunden har varit densamma för att få ett resultat som kunnat jämföras mellan alla deltagare.

Frågorna som använts är:

- Vad är det bästa med Grängesberg idag?
- Vilken plats i Grängesberg är din favoritplats? (sommartid/vintertid)
- Vad tycker du behöver bli bättre med Grängesberg i framtiden?
- Vilken plats hoppas du blir din favoritplats i framtiden? Vad behövs för att det ska bli det?

**Vissa grupper har också fått berätta om minnen från Grängesberg.

ARBETSMATERIAL

Vid planerade dialoger och vid den öppna träffen i centrum har en stor karta över hela Grängesberg använts som arbetsmaterial. Här har deltagarna markerat ut platserna de diskuterat i frågorna ovan i olika färger med rivna figurer från post-it-lappar eller med klistermärken.

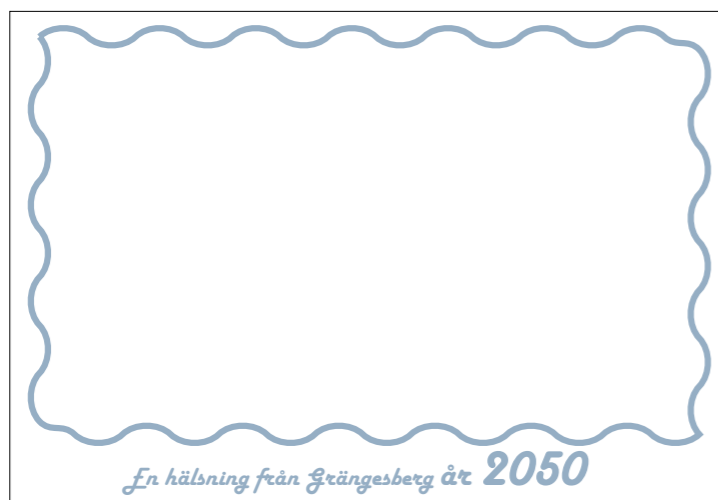
Tomma vykort i olika storlekar har använts vid flera dialoger för att rita och/eller skriva ett vykort från framtiden på.

 Se exempel av tomt vykort

Affischer och klotterplank fanns på anslagstavlor på Coop Konsum och ICA under en vecka där invånarna kunde delta i projektet:

Vid flera dialoger har prioriteringslistor använts för deltagarna att individuellt eller gemensamt i gruppen väga och prioritera sina önskemål om framtiden mot varandra.

TIDIGARE DIALOGER/PROJEKT

Det har förekommit flera dialoger och utvecklingsprojekt kring Grängesberg under årens lopp.

LISTA ÖVER TIDIGARE DIALOGER/PROJEKT

Lisa över de tidigare projekten och dialogerna hittas under titeln "Lista över tidigare dialoger/projekt" på sida 9.

Nedan följer en kort sammanfattning av de tidigare dialogerna/projekten:

1. VISION GRÄNGESBERG CENTRUM

Under hösten 2016 hade Sweco uppdraget att ta fram en vision för upprustning och utveckling av Grängesbergs centrum. Förslaget som togs fram visar på nya mötesplatser, stärkta kopplingar och stråk, belysning och åtgärder för att sänka farten på riksvägen.

I förslaget har ett nytt parkstråk formats med stråk för gång och cykel, sittplatser i grönska och hundrastgård. Säkra passager över vägen för gång och cykel. Markparkering har ersatts av nya parkeringshus.

Området vid stationshuset och kring mataffärerna, biblioteket och apoteket har en trivsammare stadsmiljö bildats i förslaget med gångstråk, rumsskapande vegetation, torg, parker och lekplats och gym. Förslaget bidrar med sänkt hastighet på bilar och mer yta för fotgängare och socialt liv.

Längs Kopparvägen anläggs i förslaget en trädrad på båda sidor som bidrar till att markera centrum och skapa en mer stadsmässig karaktär. På så sätt sänks farten

på trafiken, fasaderna skyddas och ett mer omsorgsfullt centrum skapas. En cykelväg längs Kopparvägen binder samman områden i Grängesberg.

I förslaget finns också en belysningsplan för hela centrum med förslag på allmän belysning längs hela vägsträckan, effektbelysning och viss fasadbelysning.

2. CENTRUMGRUPP WORKSHOP 16/3 2016

Centrumgruppen hade under 2016 en workshop kring Grängesberg centrum. I sammanställningen går att läsa en SWOT-analys samt en nulägesanalys av centrums mötesplatser. Dessutom presenteras 6 personers syn på vilket området de definierar som centrum.

3. OCH 4. GRÄNGESBERG 2020

Det lokala utvecklingsbolaget Samarkand2015 driver projekt Grängesberg 2020. Arbetet finns tillgängligt på hemsidan:

↳ www.mittgrangesberg.se

År 2014 genomfördes en workshop med högstadiel elever från Parkskolan, 19 och 20 maj. År 2013 genomfördes en idéworkshop med olika intressenter och lokala aktörer i Grängesberg.

Vid båda dessa workshoppar skapades idéer kring lösningar och mål för hur orten bör utvecklas.

TIDIGARE DIALOGER/PROJEKT

I sammanställningarna har det listats totalt ca 250 idéer. Resultaten går att kategorisera till Städa/fixa, Aktiviteter och Byggda åtgärder, där de två förstnämnda hade störst fokus bland deltagarna i workshopen med de lokala aktörerna. Med ungdomarna handlade diskussionerna mycket om nya och utvecklade möjligheter till fritidsaktiviteter, men också ett behov av nya mötesplatser och att miljön i Grängesberg ska vara ren och snygg.

3. GRÄNGESBERG 2020 , WORKSHOP MAJ 2014

Sammanfattning från workshop med högstadielärover från Parkskolan i Grängesberg:

- Kyrkviken - utökade aktivitetsmöjligheter inom bad och strand, service och infrastruktur.
- Stationen - nya aktiviteter och mötesplatser
- Centrum - Nya mötesplatser, utveckla lekplatsen, kiosk och snabbmat, renovera/utveckla/förfina byggnader, stängda lokaler och utemiljön i centrum. Måla fasader, nya planteringar, nya sittplatser m.m.
- Transport - tryggare GC-vägar (trasig GC-belysning), stråket Västra-Centrum, fixa trasiga vägar, ökad buss- trafik i Grängesberg och till Ludvika/Borlänge.
- Underhåll - Rusta, laga, röj. Sly, trasig belysning, gamla skyltar, gamla hus m.m.
- Vallen - utveckla/underhåll fotbollsplanen och planerna, inomhushallar, ute-gym mm.
- Fjällberget - utveckla skidbackarna
- Parkskolan - renovering och vissa nya skolgårdsaktiviteter. Angöring: tak över busshållplats och säker övergång till Björkåstunneln.
- Folkets park - renovering och utveckling av aktiviteter
- Folkets hus - riv och skapa nytt med bio
- Badhuset - utveckla bad och gym

- Go-carten - fler aktiviteter
- Övrigt - utveckla marknaden, kiosk Björkås
- Nya aktiviteter: önskemål om många nya aktiviteter så som basket, cykel, spontanidrottspark, parkour, LAN och aktivitetsbana på gruvområdet m.fl.

4. GRÄNGESBERG 2020, IDÉWORKSHOP 16/10 2013

- Järnvägsstationen och stationshuset - identitet, städning/röjning, belysning, gör huset levande
- Affärscentrum - skyltning, portar/entréer, åtgärder tomma lokaler, grönska och park, slingor i naturen
- Parkerna - Cassels och Disponentparken: rensa sly, återplantera, nya aktiviteter och engagemang
- Vallen, sportanläggning - utveckling, service
- Natur- och friluftsområdet i nordväst - Kyrkviken och Fjällberget: utveckla med mer aktivitet, fritids och campingboenden
- Gruvområdet - levandegör - rörelse, aktivitet i området och befintliga byggnader. Utkikstorn i lavarna, verksamhet i maskinhuset
- Lokstallarna - nya verksamheter
- Spendrupsområdet och Ludvikavägen - porten/entrén, Spendrups och öl som marknadsföring och nya aktiviteter
- Folkets park, badhuset och Parkskolan - mötesplatser, aktiviteter, badhuset utvändigt. Säker passage över vägen för skolbarn.
- Gruvrasområdet och sjön Skärningen - säkra och utveckla det gamla gruvområdet med stigar, slingor, aktivitet, information om historia

5. STRATEGI OCH TAKTIK FÖR ATT FÖRSTÄRKA BEFINTLIGA KVALITETER

År 2010-2011 gjorde Sanna Broman ett examensarbete kring Grängesberg. Hon undersökte hur man med små ingrepp kan tillgängliggöra och öka attraktiviteten för boende och besökare i Grängesberg.

Bland annat handlar arbetet om stationshuset, gamla Gränges (gamla Grängesbergs centrum), att tillgängliggöra och stärka befintliga områden, byggnader, kvaliteter och identiteter. Att skapa en aktiv plats som knyter ihop historia och nutid för både turister och boende.

Examensarbetet utgår från det befintliga och vill förstärka identiteten genom:

- Skyltning, paviljonger och applikationer som guidar
- Förstärkta viadukter och entréplatser till orten
- Förbättrad och karaktärsskapande belysning
- Stråk och slingor inom gruvområdet med guidande information för turister.

Hennes förslag och tillägg är tillämpade, som exempel, på tre platser:

- Stationshuset - med nya mötesplatser för turister och boende med information och upplevelser
- Rasriskområdet/Gamla Gränges - som tillgängliggörs för upplevelse och äventyr i ett historiskt unikt landskap
- Ny byggnad vid Skärningen för restaurangverksamhet som kopplas till bland annat lokala företag som Cassels och Spendrups

LISTA ÖVER TIDIGARE DIALOGER/PROJEKT

1. *Vision Grängesberg centrum, 2016*
2. *Centrumgrupp Workshop 16/3 2016*
3. *Grängesberg 2020, Workshop maj 2014*
4. *Grängesberg 2020, Idéworkshop 16/10 2013*
5. *Sammanfattning - Strategi och taktik för att förstärka befintliga kvaliteter, 2011*

nr. 1

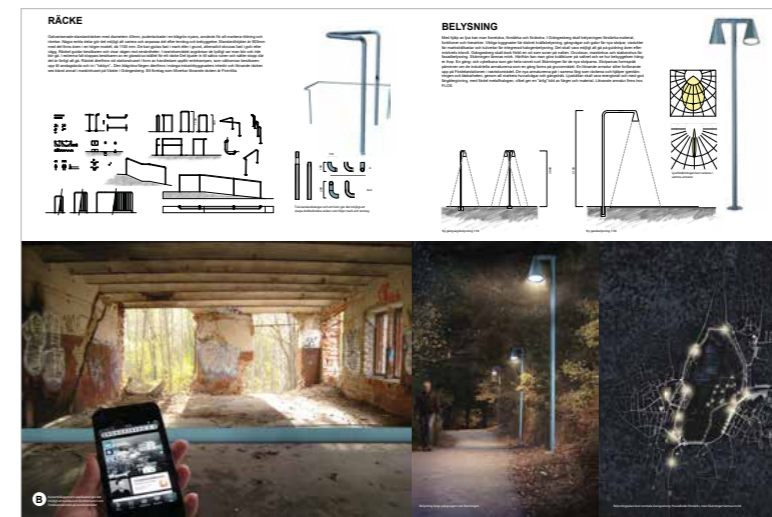
nr. 2

nr. 3

nr. 4

nr. 5

1. Ett förslag
en vision för upprustning och utveckling av Grängesbergs centrum,
av Sweco Architects 2016
2. Sammanställning av Workshop,
Grängesbergs Centrumsgrupp 2016
3. Sammanställning av Workshop,
Med högstadiel elever från Parkskolan i Grängesberg,
genom projekt Grängesberg 2020
4. Sammanställning av Workshop,
genom projekt Grängesberg 2020 av Testbedstudio arkitekter
5. Ett examensarbete
hur man med små ingrepp kan tillgängliggöra och öka attraktiviteten
för boende och besökare i Grängesberg, av Samma Broman

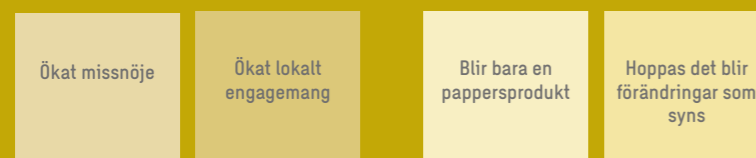
DIALOG POLITIKER OCH TJÄNSTEPERSONER
NR 1

2017-06-12

SAMMANFATTNING

Den första dialogen i projektet Medborgardialog Vision Grängesberg hölls i Ludvika den 12 juni 2017 med politiker och tjänstepersoner. Denna första workshop hade syfte att samla och utbyta tankar och idéer om de kommande medborgardialogerna med Grängesbergsborna. Här fick politiker och tjänstepersoner med konsulterande arkitekter en möjlighet att diskutera syfte, nivå, medborgargrupper, farhågor och förhoppningar, Grängesbergs styrkor, svagheter, möjligheter m.m.

Övning 1 - Medborgardialogen, farhågor och förhoppningar

som politiker/tjänsteperson

som medborgare

Politikerna/tjänstepersonerna befarar bl.a. ökat missnöje men hoppas på ett ökat lokalt engagemang.

Som medborgare så befarar politikerna/tjänstepersonerna bl.a. att medborgardialogen bara blir en pappersprodukt men hoppas att det blir förändringar som syns.

→ s 12-13 sammanställning övning 1

Övning 2 - SWOT-analys

styrka

möjlighet

svaghet

hot

Som exemplet ovan visar så kan en styrka också innebära möjligheter till utveckling/förbättring.

→ s 14-15 sammanställning övning 2

Övning 3 - vad är viktigt för Grängesbergs utveckling

→ s 16-17 sammanställning övning 2

AKTIVITET

Workshopen inleddes med en introduktion om dialogen som ett verktyg och övergick därefter till 3 övningar:

Övning 1

Övningen gick ut på att låta politiker/tjänstepersoner skriva ner sina farhågor och förhoppningar om medborgardialogen i respektives yrkesroll. Därefter fick de byta roll och göra samma övning men i rollen som medborgare.

Därefter var det tid att få en inblick i politikernas/tjänstepersonernas syn på Grängesberg genom övning 2.

Övning 2

För att få en inblick i politikernas/tjänstepersoners syn på Grängesberg gjordes en SWOT-analys***

***Styrkor (S=strengths), svagheter (W=weaknesses), möjligheter (O=opportunities) och hot (T=threats).

Övning 3

SWOT-analysen leddes sedan vidare till en diskussion om nyckelområden/teman som är viktiga för utvecklingen av Grängesberg. Resultatet från SWOT-analysen fördelades mellan de olika nyckelområdena.

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco
Ylva af Kleen, Arkitekt Sweco

Deltagare

8 st. politiker / tjänstepersoner från Ludvika kommun

BO OCH LEVA/ STOLTHET FÖR BYGDEN

2 nyckelområden som valdes som de viktigaste för Grängesbergs utveckling

SAMMANSTÄLLNING POLITIKERWORKSHOP NR 1

ÖVNING 1

farhågor - i rollen som politiker / tjänsteperson

förhoppningar - i rollen som politiker / tjänsteperson

Fastna i dåtid	Orimliga förväntningar	Man har redan bestämt sig för att vara negativ	Inte komma fram till nödvändiga/känsliga ställningstaganden	Lång tid för verkställande	Nå en bred målgrupp	Väcka engagemang och framtidstro	Större förståelse för fattade/kommande beslut	Positiv delaktighet	Bidra till positiv utveckling i Grängesberg
Att starka röster inte låter allas idéer komma till tals	Negativitet	Fastna i negativa diskussioner	Orimliga önskemål, ex. varmbad	Ökat vi- och dom-tänk	Positivitet	Putsa bort känsla av nedlagt	Mota bort en av de negativa diskussionerna	Att Grängesb. känner sig delaktiga	Positivare samhälle
Ökat missnöje	Gruvan	Risk att fastna i det som hänt tidigare	Svårt att få en representativ grupp	Orimliga förväntningar kan leda till folk senare blir besvikna	Större delaktighet	Verkstad	Alla får komma till tals	Öka förtroendet	Engagemang
Att alla inte kommer till tals	Blir besviken på återkopplingen	Dialogtrötthet	Lågt engagemang lokal pga. skepsis	Svårt att landa i en gemensam bild av förändringsbehov	Bättre idéer	Skapa förutsättningar för bra genomförande	Ökat lokalt engagemang	Fler lär sig att det går att påverka	Få fram Grängesbergs positiva tillgångar tydligare
Blir mycket gnäll och klagomål på mötena	Att inte alla får komma till tals				Tydlig, förankrad bild av hur Grbg ska utvecklas	Att Grängesbergarna ser att deras önskemål blir tillgodosedda	"Nya" aktiva	Fler aktiva i beslutsprocessen	
					Att Grängesbergarna känner att politikererna i fortsättningen inte bara flyttar ut verksamheter till Ludvika, nu pågår koncentration för att spara pengar		Att Grängesbergarna kan känna att de kan påverka sin situation och inte blir överkörda av politiker från Ludvika		

farhågor - i rollen som medborgare

förhoppningar - i rollen som medborgare

Vi har ju gjort det här förut och vad hände?	Det är ändå samma personer som hörs/syns	Det spelar ändå ingen roll vad jag tycker	Det är ingen idé. De lyssnar ändå inte på riktigt	Svårt att hinna med att gå på möten (tar mycket tid)	Kunna påverka! (Äntligen få den där cykelvägen)	Få träffa dom som bestämmer	Gott fika	Mer fokus på Grängesberg	Att det ska hända något
Risk att grannen är med. Han är alltid så himla negativ	Huvuddelen av pengarna i projektet går till konsulter	Besvikelse och ökad misstro till kommunen	Detta gör dom bara för att få röster i valet 2018	Det blir ändå ingen förändring	Få vara med och bestämma	Hoppas det blir förändringar som syns	Äntligen kanske det händer något	Vara med och påverka	Kul att det händer något i Grängesberg
Ingen bryr sig ändå om vad jag tycker	Dom struntar i vad jag tycker	Blir för dyrt	Blir bara en pappersprodukt	Våra åsikter spelar ingen roll	Mina önskemål kommer tas tillvara	Blir lyssnad på	Tryggt både dag och kväll	Enkelt för barnen att ta sig själva till aktiviteter som finns	Inte skämmas för att bo i Gränges, Gränges är en fin plats där fler vill bo.
PRO och köpmännen styr förändringar	Ingen förändring vi kommer i "andra" hand	Mitt förslag var det ingen som lyssnade på	Bara de äldre som kommer till tals	Att fel åtgärder görs som inte utnyttjas	Äntligen ska det ske något	Hjälp till att utveckla folkparken i Gränges	Att man satsar på deltidsbrandkåren istället för att avveckla	Att man tar tillbaka beslutet om bussning av elever till Ludvika	Samhällsutveckling: -skola -arbetstillfällen
Finns ju aldrig pengar					Framtidstro	Någon lyssnade på mig			

SAMMANSTÄLLNING POLITIKERWORKSHOP NR 1

ÖVNING 2

SWOT grupp 1

STYRKOR

Föreningslivet	Friluftsliv	Många turistattraktioner	Naturen
"Extern" kollektivtrafik	Industrimark	Attraktiv närmiljö	Spendrups och andra företag

SVAGHETER

Svårt att komma in i samhället (?)	Intern kollektivtrafik ?	Fysiska avstånd Västra - Östra	Vägar i dåligt skick
Riksväg påverkar tryggheten (skolvägar)	Stor geografisk tätort	Slyröjning Gräs	Leva i det förgångna

MÖJLIGHETER

Järnväg Rv	Gruvan	Skolstruktur-utredning	Naturen	Utveckla besöksnäringen
Bibliotek i stationshuset	Nyanlända (bostäder mm)	Mötesplatser	Mark att bygga bostäder på	Attraktiv närmiljö

Industrimark

HOT

Gruvan	Rasrisker gruvlämn.	Utflyttning	En stor arbetsgivare	Skolstruktur-utredning
--------	---------------------	-------------	----------------------	------------------------

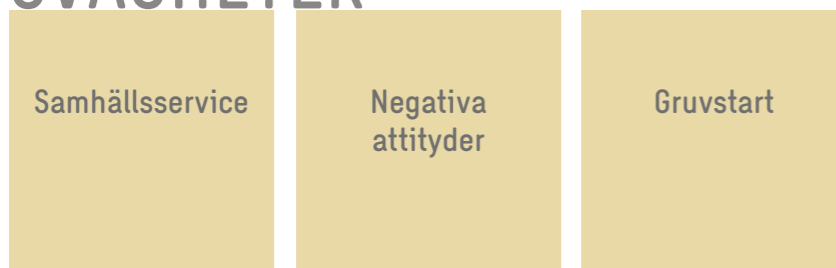
STYRKOR

MÖJLIGHETER

SVAGHETER

HOT

SAMMANSTÄLLNING POLITIKERWORKSHOP NR 1

ÖVNING 3

resultatet från övning 2 delas upp i olika nyckelområden
grupp 1

TRAFIK

"Extern" kollektivtrafik
Vägar i dåligt skick
Järnväg Rv
Intern kollektivtrafik ?

AKTIVITETER

Föreningslivet	Bibliotek i stationshuset
Naturen	Många turistattraktioner
Naturen	Utveckla besöksnäringen
	Friluftsliv

FÖRETAGANDE

Spendrups och andra företag	Gruvan
Industrimark	Industrimark
En stor arbetsgivare	

UTSÅGS TILL DET VIKTIGASTE nyckelområdet AV GRUPP 1

BO OCH LEVA

Attraktiv närmiljö	Mötesplatser	Rasrisker gruvlämn
Attraktiv närmiljö	Stor geografisk tätort	Skolstruktur-utredning
Slyröjning Gräs	Skolstruktur-utredning	Fysiska avstånd Västra - Östra
Nyanlända (bostäder mm)	Riksväg påverkar tryggheten (skolvägar)	Gruvan
Utflyttning	Mark att bygga bostäder på	

INSTÄLLNING

Svårt att komma in i samhället(?)	Leva i det förgångna
-----------------------------------	----------------------

resultatet från övning 2 delas upp i olika nyckelområden
grupp 2

BOENDE

Billigt boende	Rikt föreningsliv
Billigt boende	

UTSÅGS TILL DET VIKTIGASTE nyckelområdet AV GRUPP 2

STOLTHET FÖR BYGDEN

Stark folkrörelse - med traditioner	Kulturmiljöer	Fina fritidsanläggningar
	Cassel Disponentparken Lokmuseum Go-cart Maskinhuset	Negativa attityder

SYSSELSÄTTNING

Stor arbetsgivare som växer	Gruvstart
En stor arbetsgivare	Ny industrimark

FRAMTID

Fräscha upp centrum
Skyлта upp besökspunkter
Utsmäckning

FÖRUTSÄTTNINGAR LOKALA

Samhällsservice	Kommunikationer - väg + järnväg
Demografi - många äldre	

Utveckla besökspunkter

- från övning 2 - SWOT - styrka
- från övning 2 - SWOT - möjlighet
- från övning 2 - SWOT - svagheter
- från övning 2 - SWOT - hot
- nytt för övning 3

DIALOG MEDBORGARE
NUTID OCH FRAMTID
HÖSTEN 2017

SUMMERING ALLA DIALOGER

KARTA - NUTID OCH FRAMTID

SAMMANSLAGNING ALLA DIALGER

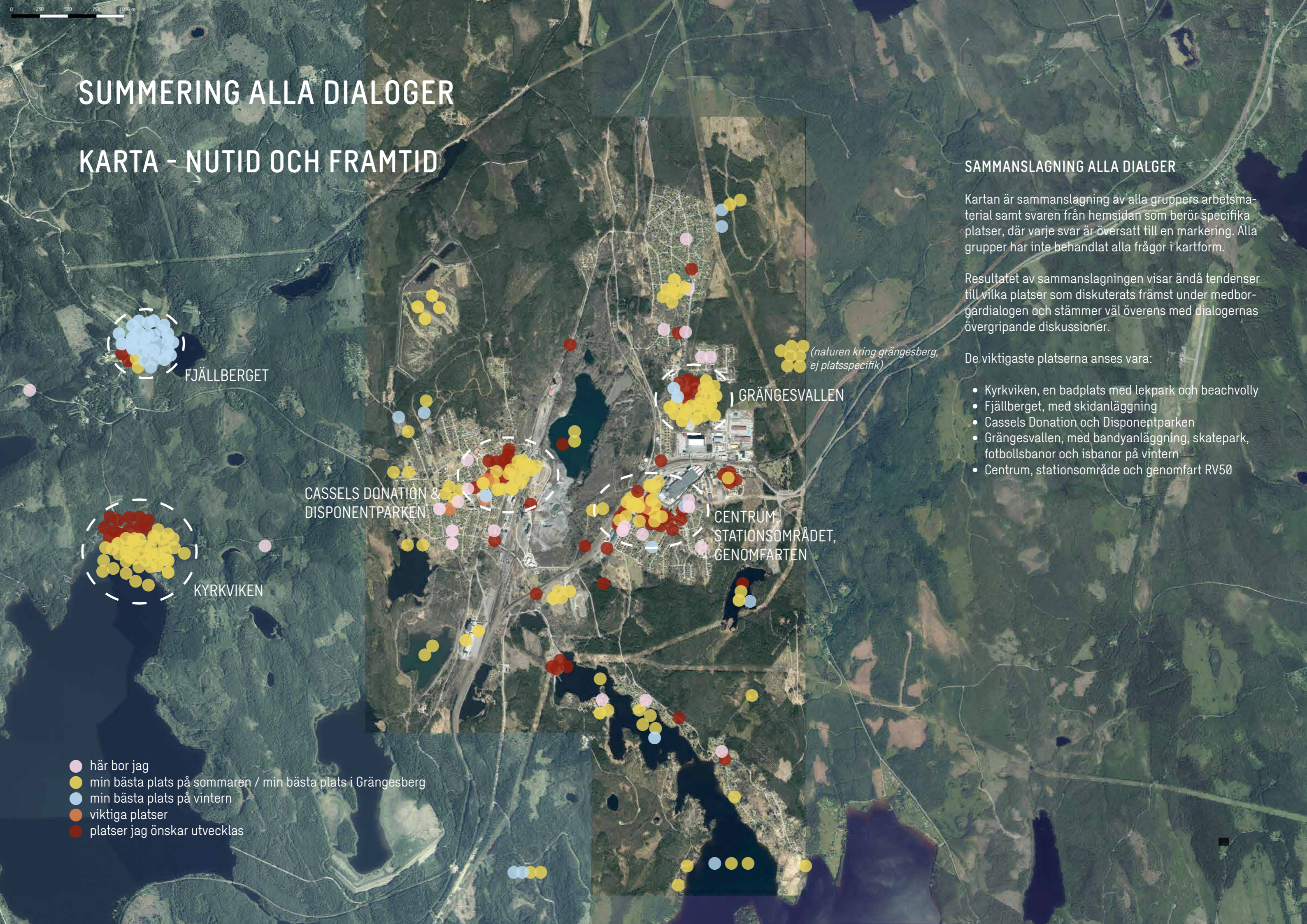
Kartan är sammanslagning av alla gruppers arbetsmaterial samt svaren från hemsidan som berör specifika platser, där varje svar är översatt till en markering. Alla grupper har inte behandlat alla frågor i kartform.

Resultatet av sammanslagningen visar ändå tendenser till vilka platser som diskuterats främst under medborgardialogen och stämmer väl överens med dialogernas övergripande diskussioner.

De viktigaste platserna anses vara:

- Kyrkviken, en badplats med lekpark och beachvolly
- Fjällberget, med skidanläggning
- Cassels Donation och Disponentparken
- Grängesvallen, med bandyanläggning, skatepark, fotbollsbanor och isbanor på vintern
- Centrum, stationsområde och genomfart RV50

- här bor jag
- min bästa plats på sommaren / min bästa plats i Grängesberg
- min bästa plats på vintern
- viktiga platser
- platser jag önskar utvecklas

SUMMERING ALLA DIALOGER

TEMA - UNDERHÅLL

Det absolut största behovet medborgarna ser i Grängesberg är bättre underhåll och förfining av utemiljön runt om i hela Grängesberg.

SLITEN MILJÖ = OTRYGGHET, NEGATIV KÄNSLA FÖR ORTEN
Miljön upplevs trasig, oskött och skräpiga av allt från barn till äldre. Den slitna miljön skapar otrygghet och en negativ känsla för orten.

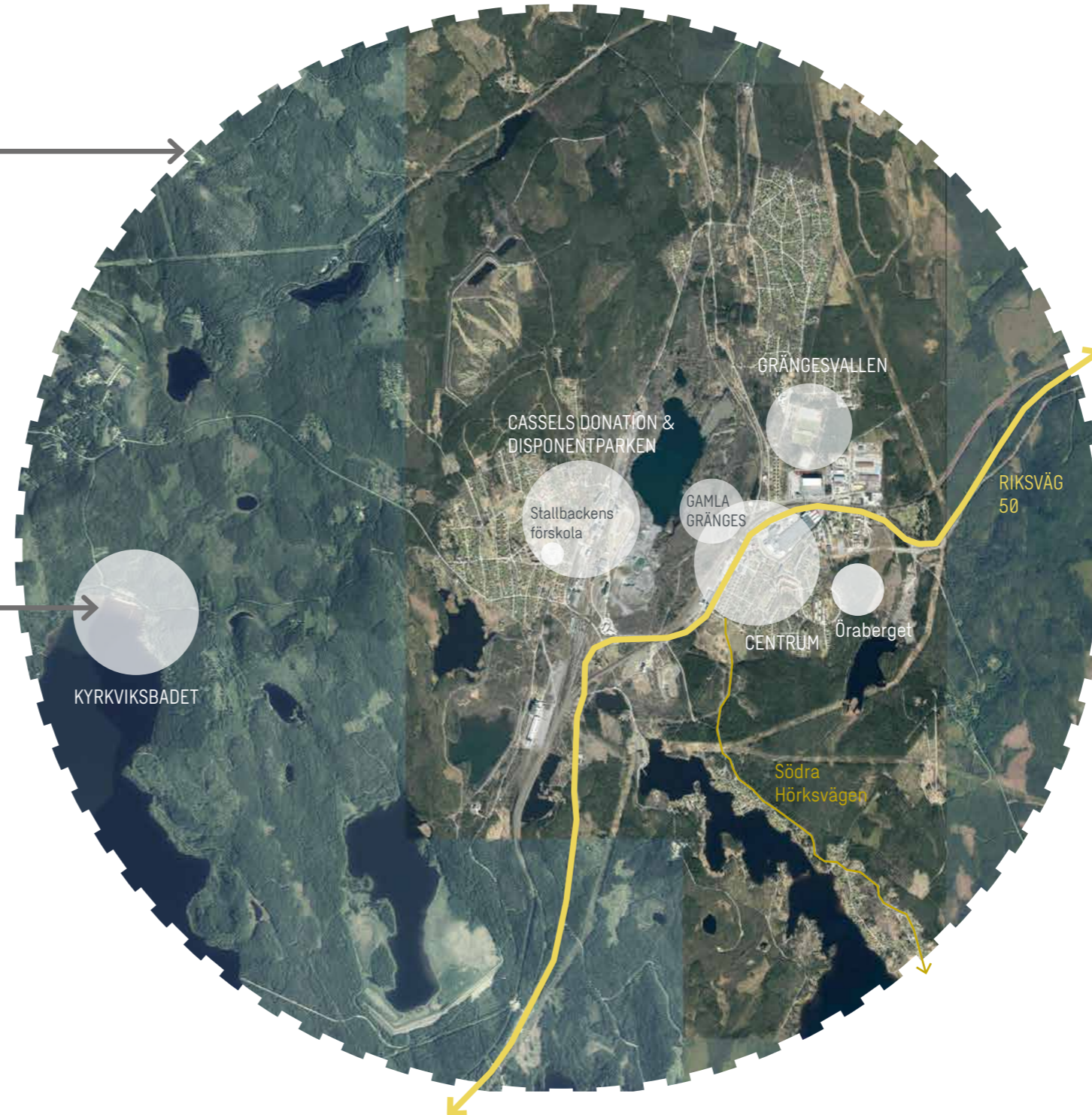
Dåligt underhållna platser återfinns inom hela orten och de mest omtalade under medborgardialogen är i: centrum, längs riksvägen, skogsvägar och stråk inom Gamla Gränges och söder om Öraberget, längs Södra Hörksvägen, i Västra kring Cassels, Disponentparken och förskolan, Kyrkviksbadet samt vid Grängesvallen.

Det dåliga underhållet och upprustningen handlar framför allt om:

- Röjning av sly längs väg och stråk
- Lagning av trasig gatubelysning
- Gator och trottoarer som är trasiga

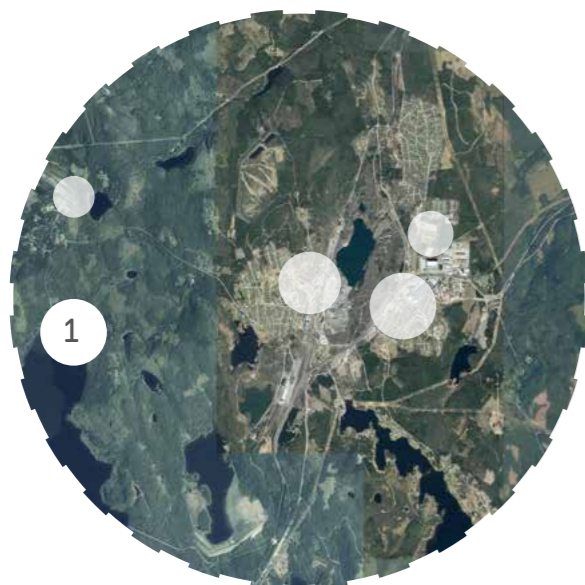
men också om:

- Trasig lekutrustning i lekparken, vid bad och andra offentliga platser
- Dålig skötsel av återvinningen som är oskyddad och otillgänglig
- Otrygga övergångar utan markering och ljus
- Trasiga fasader och skyltar

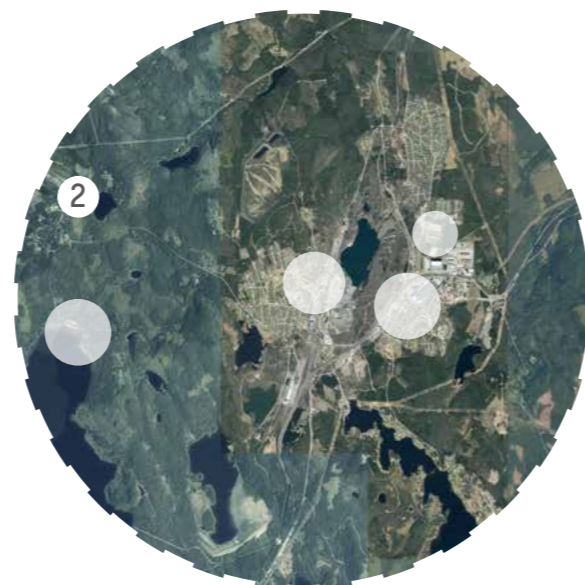

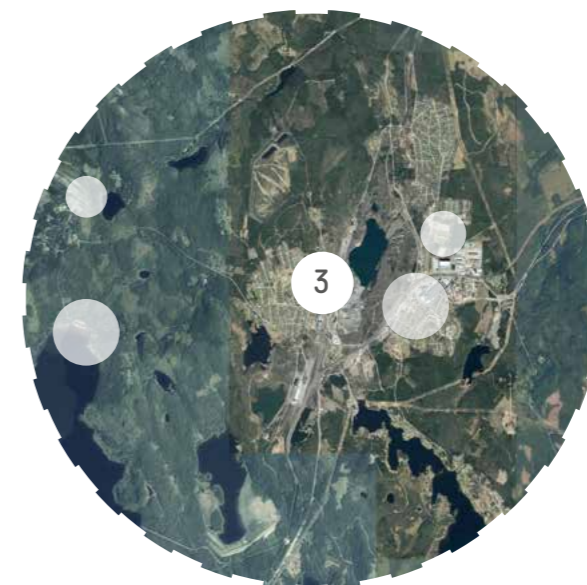
DE FEM VIKTIGASTE PLATSERNA → LÄS MER! s. 24-25

KYRKVIKEN
en badplats

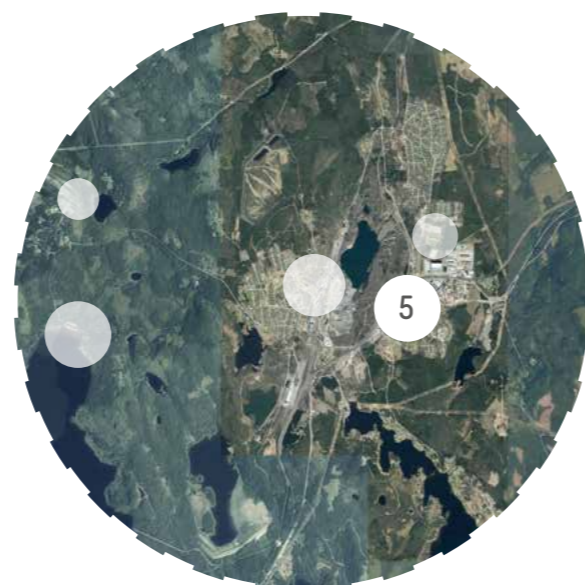
FJÄLLBERGET
med skidanläggning

DISPONENTPARKEN
park med Cassels Donation, ett kulturhus/konserthus

GRÄNGESVALLEN
med bandyanläggning och skatepark

**CENTRUM
STATIONSOMRÅDE
GENOMFART RV50**

med
Örabergsvägen lekpark

med
tomma lokaler

med
Grängesberg station

SUMMERING ALLA DIALOGER

GRÄNGESBERG IDAG

Centrum

Centrum - butiker

Centrum - tomma lokaler

Återvinningen

Lekparken i centrum - gungställning utan gungor

Kyrkvikens badplats

Cassels donation, ett kulturhus/konserthus

Fjällberget, skidanläggningen

Grängesvallen och skateparken

Disponentparken

Sly, skräp och trasiga staket längs promenadstråket genom Gamla Gränges

SUMMERING ALLA DIALOGER

RESULTATET

Träffarna med fokusgrupperna och de öppna tillfällena har givit projektet ett aktivt deltagande. Omkring 60 - 65 personer deltog under de planerade träffarna och omkring 140 personer deltog genom de frivilliga metoderna. Totalt har omkring 200 personer deltagit i medborgardialogen. Det motsvarar ca 6 % av Grängesbergs medborgare.

Affischer och klotterplank fanns på anslagstavlor på Coop Konsum och ICA under en vecka där invånarna kunde delta i projektet, men detta gav inget resultat.

Här följer en sammanställning av samtliga dialoger.

Listorna framhäver de platser och teman som diskuterats mest.

- Platser/teman som ansågs mycket viktiga i alla eller nästan alla grupper
- Platser som ansågs mycket viktiga i några grupper
- Platser som ansågs mycket viktiga i enstaka grupper

Listorna är utan inbördes ordning!

IDAG

FRÅGOR

1. Vad är det bästa med Grängesberg idag?
2. Vilken plats i Grängesberg är din favoritplats?

SVAR

I flertalet dialoger har följande teman och platser återkommit:

- Kyrkvikens badplats
- Fjällbergers skidanläggning
- Centrum
- Grängesvallen "Vallen"
- "Cassels" och Disponentparken
- Naturen

Följande teman/platser har nämnts som viktiga hos vissa grupper:

- Skidspåren
- Kulturen
- Servicen (mataffärer, vårdcentral mm.)
- Fritidsgården
- Badhuset

FRAMTIDEN

FRÅGOR

3. Vad tycker du behöver bli bättre med Grängesberg i framtiden?
4. Vilken plats hoppas du blir din favoritplats i framtiden? Vad behövs för att det ska bli det?

SVAR

De viktigaste för Grängesbergs framtid är:

- Underhåll, städning, röjning sly
- Underhåll av trasig belysning
- Gator, stråk och övergångar (underhåll och ökad säkerhet)

Följande platser är viktigaste att underhålla/utveckla:

- Centrum
- Genomfarten
- Kyrkviken (underhåll)

Följande lista på platser och behov har nämnts i vissa grupper:

- Fjällbergets skidanläggning
- Cassels Donation och Disponentparken
- Lekplatser (underhåll befintliga och nya)
- Mötesplatser (centrum)
- Grängesvallen

- Återvinningstationen (underhåll, placering, säkerhet)
- Förskolegård och närområde till förskolor
- Entréplatser/portarna, skyltning, identitet
- Gamla Gränges (ta vara på, utveckla)
- Ny belysning
- Tomma lokaler
- Badhuset (öppettider, utveckla)

MER OM DE VIKTIGASTE PLATSERNA

NUTID OCH FRAMTID

← Listorna samt karta "Nutid och framtid" på sida 19 visar de platser som deltagarna markerat som viktigast. Diskussionerna kring platserna beskrivs närmre nedan:

CENTRUM, STATIONSOMRÅDET, GENOMFARTEN

Centrum är idag en plats dit alla; både barn, ungdomar, vuxna och äldre spenderar tid och möts. Mataffärerna, apoteket, biblioteket mm. är viktiga platser, både för den samhällsservice som erbjuds samt som platser för sociala möten och umgänge. Alla deltagargrupper i dialogen har nämnt centrum som en viktig plats och där det finns stora behov av åtgärder och utveckling. De specifika områdena i centrum som diskuterats i dialogen är:

LEKPLATSEN

Lekplatsen (Örabergsvägen) är nedgången, osäker och viss utrustning är borttagen. Många tycker att platsen är bra som lekpark och vill se en upprustning av denna.

TOMMA BUTIKER, SKYLTFÖNTER OCH SLITNA BYGGNADER

Det ser nedgången och slitet ut och man vill se att det lokalerna eller fönstren fylls för trevligt utseende utåt.

UTBUD OCH SERVICE

Speciellt ungdomar ser behovet av en bra mötesplats inomhus. Stationshuset dit biblioteket ska flytta in i viss del nämns flera gånger som en bra plats att utveckla med fik eller fler verksamheter. Äldre diskuterar behovet av läkare och öppettider på vårdcentralen. Bussförbindelse inom Grängesbergs bostadsområden samt till Ludvika diskuteras hos både studerande och pensionärer.

GATOR, STRÅK

Gatorna i centrum är breda, osäkra och dåligt underhållna. Trottoarer är trasiga. Delar av belysning är trasig. Det behövs fler övergångar och cykelstråk.

GENOMFARTEN

Genomfarten är bred och otrygg för oskyddade trafikanter eftersom bilister och tung trafik kör snabbt. Särskilt utsatta är barnen som ska till/från skolan eftersom de då korsar vägen. Här vill många se att åtgärder görs för att sänka farten på bilar samt addera fler övergångar.

Det är mycket sly och tjockt buskage länge hela genomfarten och vid Gamla Gränges som behöver röjas kontinuerligt. Många vill att växtligheter ska hållas låg och gles för att öka känslan av trygghet.

KYRKVIKEN

Kyrkviken badplats har varit en favoritplats i många år och lockat både barn, vuxna och äldre. Det är den platsen som under projektet har markerats flest antal gånger, som en favoritplats sommartid idag och en plats man hoppas bli en favoritplats i framtiden.

På senare tid har underhållet av badplatsen och dess lekplats blivit sämre, lekplatsen är smutsig och trasig berättar invånarna. Anledningen till försämringen är den borttagna vaktmästartjänsten som tidigare funnits till hands i Grängesberg, anser många.

FJÄLLBERGET

Fjällbergets skidbackar är den platsen som nämndes allra mest hos barn och ungdomar som favoritplats vintertid idag. När barn och ungdomarna ritade eller skrev drömmar eller scenarier för framtiden handlade det ofta om Fjällberget som hade fler backar, bättre skidpark och buskommunikation till platsen. Många vuxna talade om att fortsatt och ökade ekonomiska bidrag till Fjällberget är viktigt.

CASSELS DONATION OCH DISPONENTPARKEN

Området, byggnaderna, trädgården, parken samt aktiviteterna och historien kring Cassels är av hög vikt för många Grängesbergsbor. Många minnen har sitt ursprung där och många ser det fortfarande som en favoritplats i Grängesberg. Dock vill många att Cassels park ska skötas och bli fin samt att det ska återfå mer aktiviteter som filmvisning och konserter i Cassels. Västra Grängesberg har idag ingen lekplats och därför föreslår många att detta är en bra plats.

GRÄNGESVALLEN

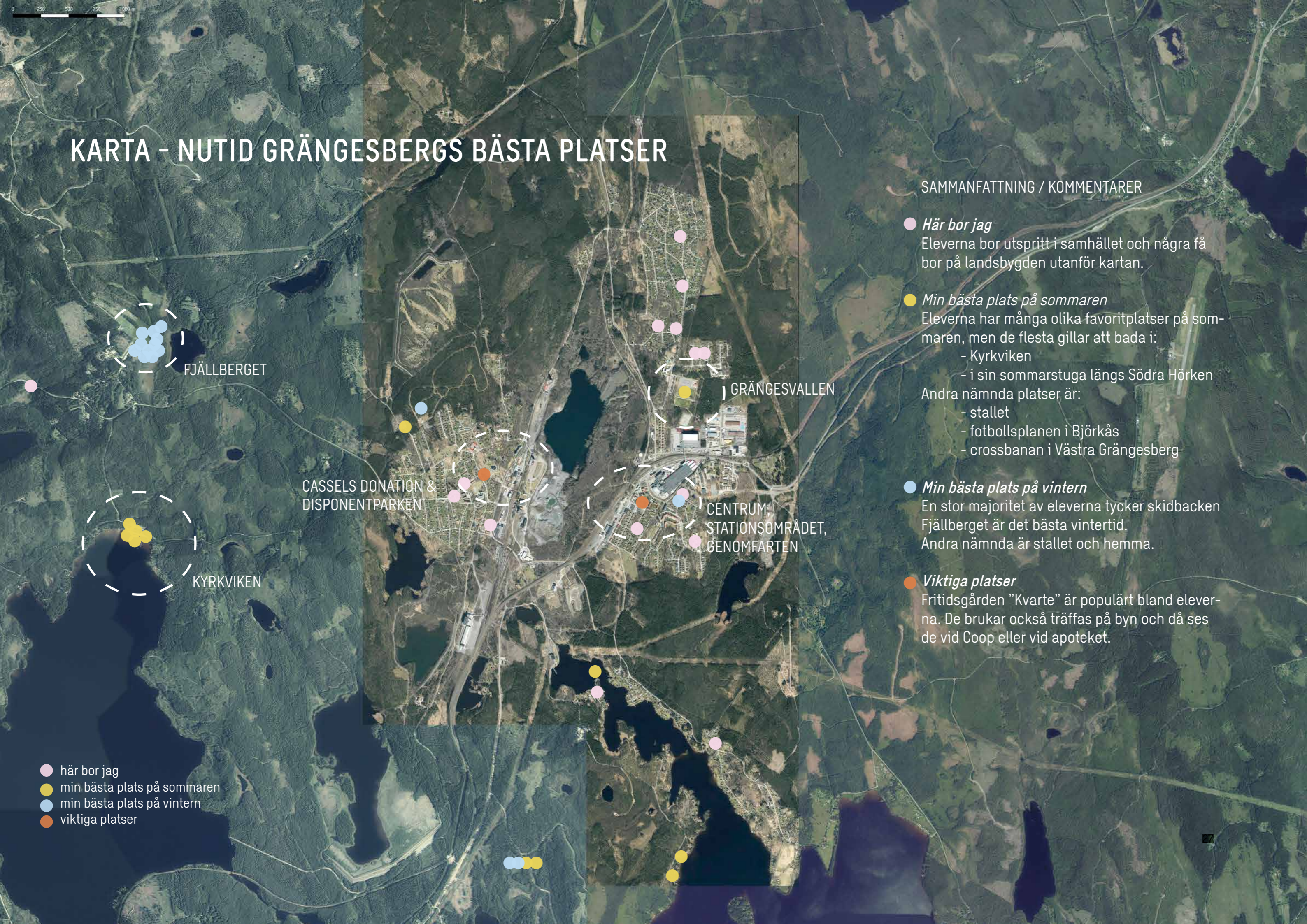
En populär plats för barn och ungdomar för fritidssysselsättning, rörelse och umgänge. Här vill många se bättre underhåll och ökat utbud av aktiviteter.

GRUNDSKOLA ÅK 6 : PARKSKOLAN

2017-10-05

KARTA - NUTID GRÄNGESBERGS BÄSTA PLATSER

- här bor jag
- min bästa plats på sommaren
- min bästa plats på vintern
- viktiga platser

SAMMANFATTNING / KOMMENTARER

- **Här bor jag**
Eleverna bor utspritt i samhället och några få bor på landsbygden utanför kartan.
- **Min bästa plats på sommaren**
Eleverna har många olika favoritplatser på sommaren, men de flesta gillar att bada i:
  - Kyrkviken
  - i sin sommarstuga längs Södra HörkenAndra nämnda platser är:
  - stallet
  - fotbollsplanen i Björkås
  - crossbanan i Västra Grängesberg
- **Min bästa plats på vintern**
En stor majoritet av eleverna tycker skidbacken Fjällberget är det bästa vintertid. Andra nämnda är stallet och hemma.
- **Viktiga platser**
Fritidsgården "Kvarte" är populärt bland eleverna. De brukar också träffas på byn och då ses de vid Coop eller vid apoteket.

GRUNDSKOLA ÅR 6 : PARKSKOLAN

SAMMANFATTNING

Eleverna i 6B var generellt positiva till sin vardag i Grängesberg. På sommaren gillar de att bada och på vintern åker de mest skidor och snowboard i Fjällberget. De träffas på byn eller vid fritidsgården "Kvarte".

I framtiden har de blivit färggladare och säkrare i Grängesberg. Fjällberget har utvecklats och Gamla Gränges är en säkrad plats att kunna vara på igen. Ica och Coop är större och bättre och i skolan finns ett café. Gamla byggnader är renoverade för nya ändamål och de äldre på Björkås har det bättre. Vi kommer röra oss i flygande bilar som landar på parkeringar eller tak. Då kan gatorna bli nya crossbanor.

↳ s. 30-33, Vykort från framtiden

”
DET VAR NÅN SOM ÅKTE FAST I NYA
FARTKAMERAN IDAG, OCH SKOLAN ÄR
MYCKET SÄKRARE NU ATT GÅ TILL MED
ÖVERGÅNGSSTÄLLE.
”

Från Grängesberg år 2050, ett vykort från framtiden

AKTIVITET

Workshopen inleddes med en introduktion därefter fick eleverna börja att göra pappersfigurer av post-it-lappar i olika färger.

Övning 1

Placera rosa pappersfigur på karta = här bor jag

Övning 2

Placera gul pappersfigur på karta = min bästa sommarplats

Övning 3

Placera blå pappersfigur på karta = min bästa vinterplats

Övning 4

Placera orange pappersfigur = andra viktiga platser

Övning 5

Eleverna gjorde en tidsresa till framtiden och skrev vykort från Grängesberg år 2050.

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco
Ylva af Kleen, Arkitekt Sweco

Deltagare:

Klass 6B Parkskolan Grängesberg
Lärare Cecilia Grundström

BILDER FRÅN AKTIVITET

Arbetskarta full med elevernas pappersfigurer från övning 1-4

Badplatsen i Kyrkviken är populär på sommaren

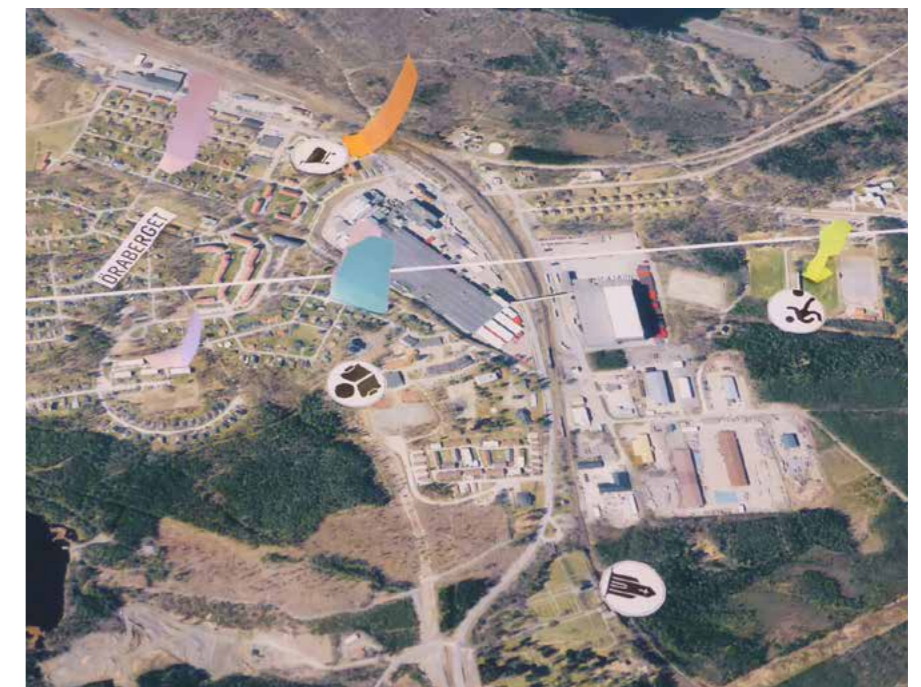
Skidbackarna på Fjällberget är populär på vintern

Eleverna letar efter sina favoritplatser

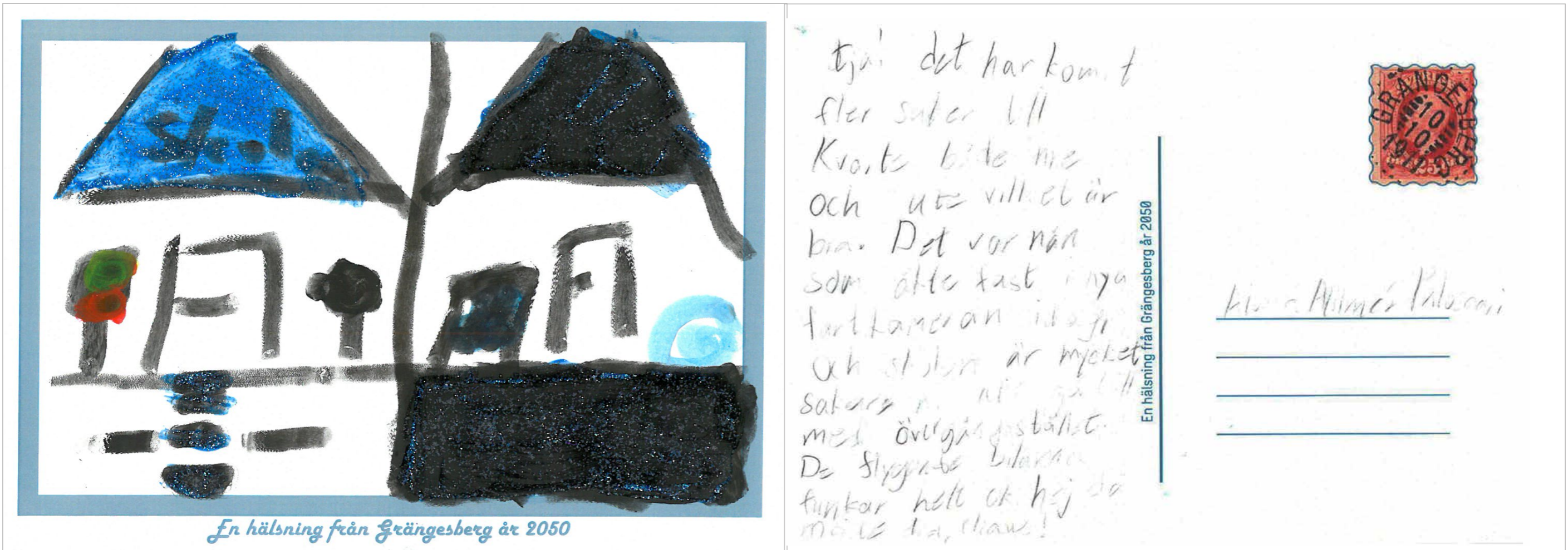
"Kvarte" i områden Västra är populärt bland många

När kompisarna träffas ses de på byn, vid Coop eller apoteket och går runt i affärerna

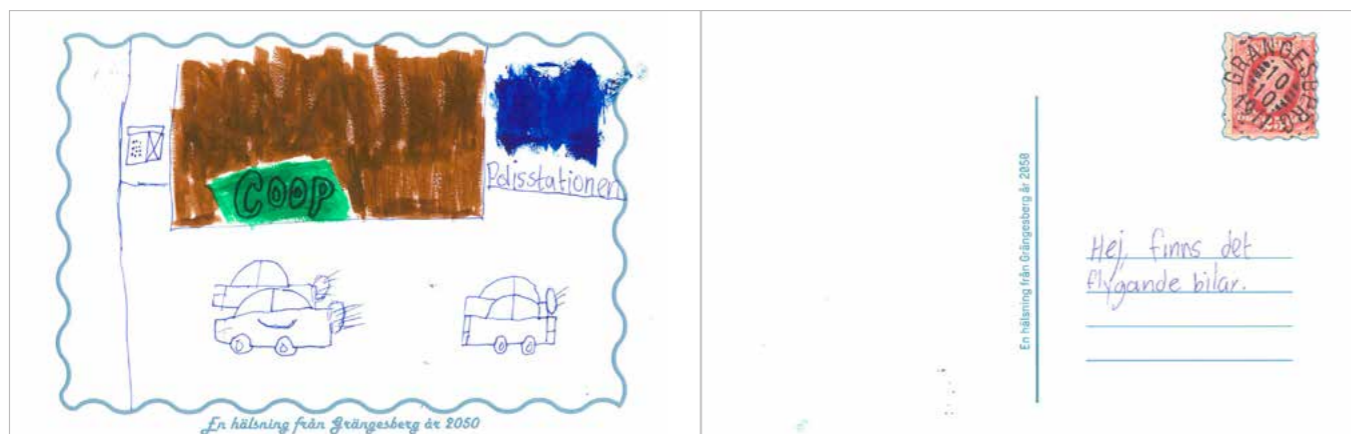

VYKORT FRÅN FRAMTIDEN

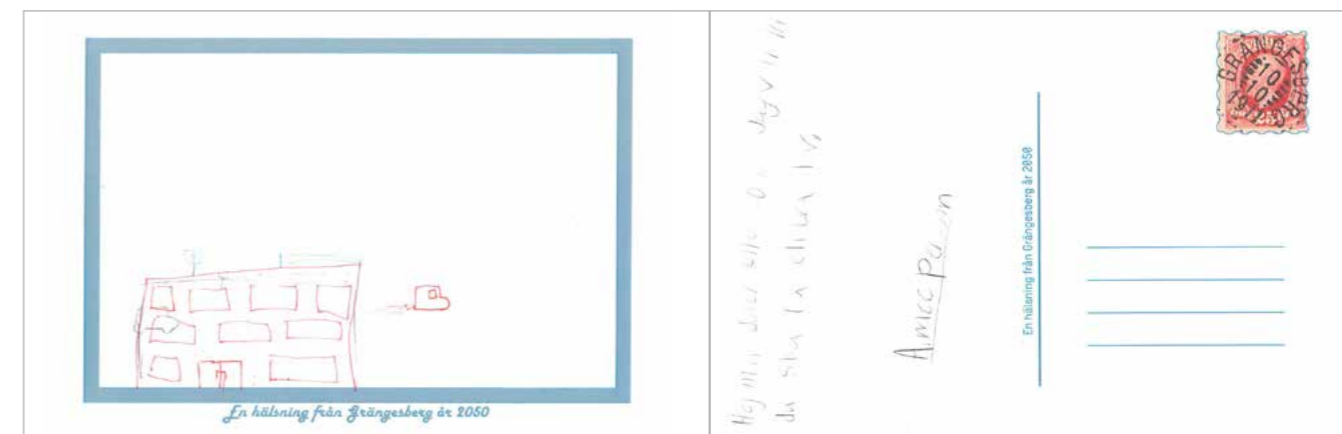

Vykort från framtiden: både skolan och fritidsgården "Kvarte" har fått nya fina tak och aktiviteter.

"tja! det har kommit fler saker till Kvarter både inne och ute vilket är bra. Det var när som åkte fast i nya fartkameran idag, och skolan är mycket säkrare nu att gå till med övergångsställe. De flygande bilarna fungerar helt ok. hej då måste bra, chawo!" /Elev 6B Parkskolan

Ett större Coop och flygande bilar.

Skolan har fått pool på taket och café inne. Man kan flyga i bilar till skolan.

Ett café är tillbaka i skolan.
I diskussionen kring framtiden har Björkås blivit bättre, lekparken är tillbaka och hundrastgården renare och med mindre sly.

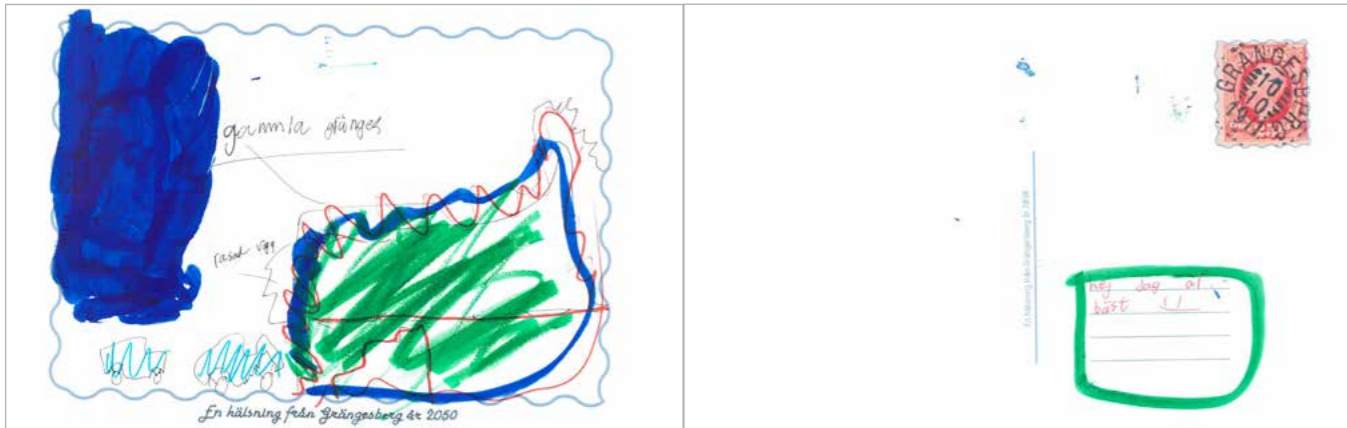

Fjällberget har fått nya backar så att alla får plats, både äldre och yngre. Det finns hopp och nya liftsystem.

GRUNDSKOLA ÅR 6 : PARKSKOLAN

VYKORT FRÅN FRAMTIDEN

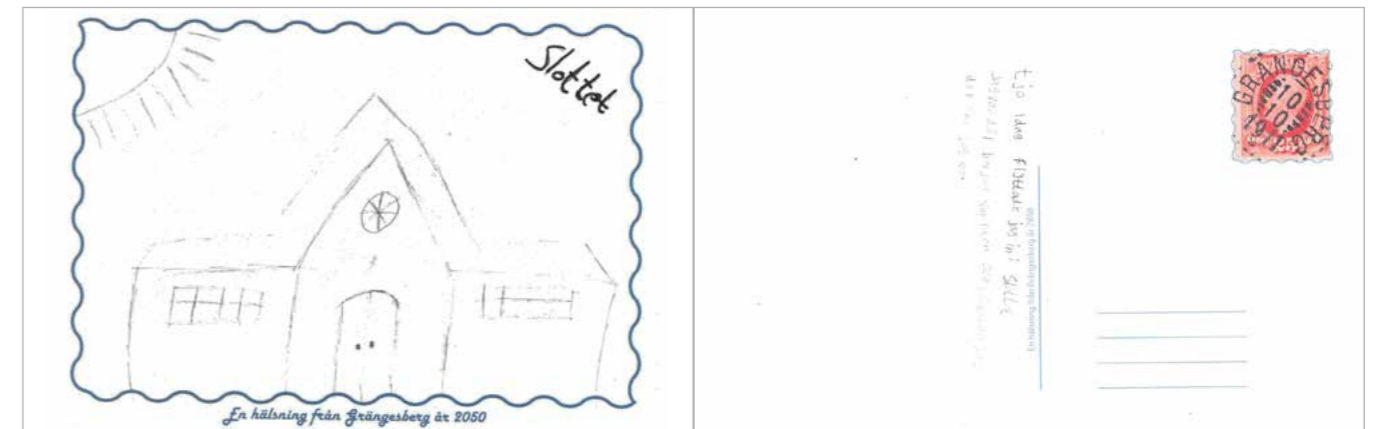
Gamla Gränges är säkrat och aktiverat igen så att man kan vara där.

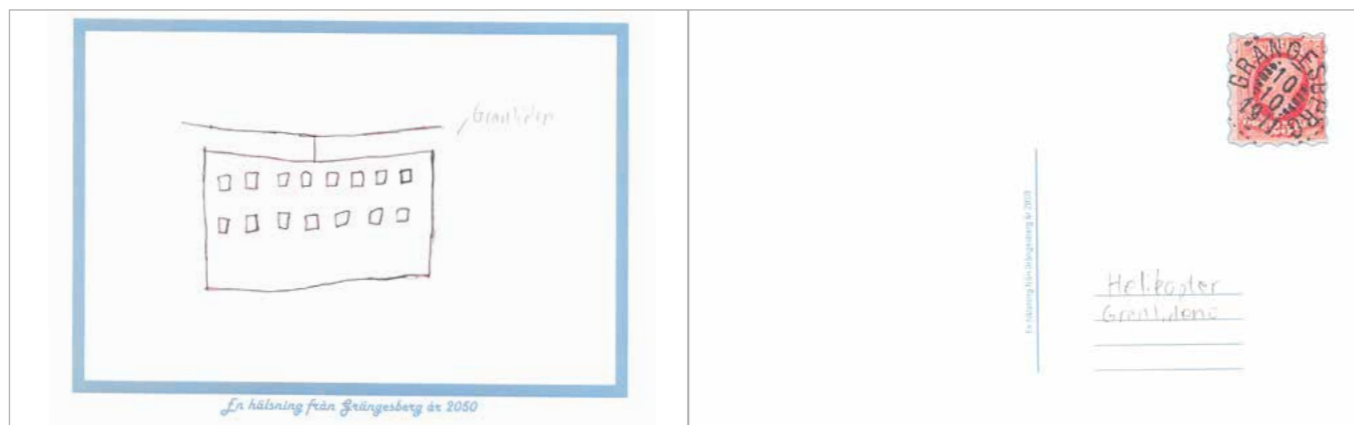
Fjällberget har fått nya backar, separata för ungdomar och pensionärer. Det finns nya hopp.

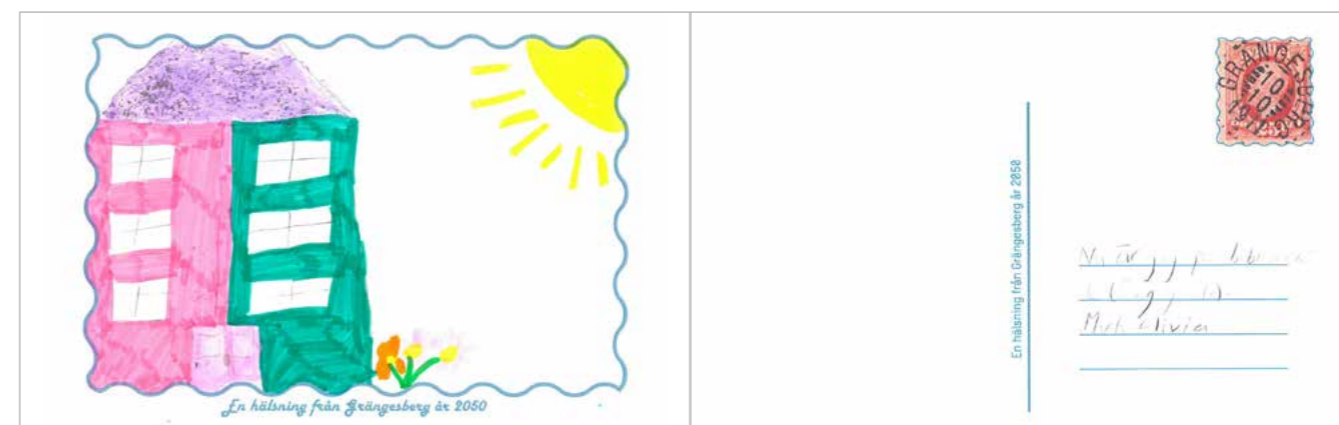
Ridskolan Janolsgården har blivit större och förbättrad.

Det gamla slottet är omgjort till en bostad.

Ålderdomshemmet Granliden flyger runt och kan landa på olika platser.

Biblioteket i Grängesberg har blivit stort och färgglatt. Här finns både böcker och film.

Ica har uppgraderats till supermarket, större och med mer innehåll.

I skolan i framtiden kommer alla elever ha skoluniform.

FÖRSKOLA : STALLBACKEN AVDELNING 3

2017-10-10

KARTA - NUTID GRÄNGESBERGS BÄSTA PLATSER

SAMMANFATTNING / KOMMENTARER

- *Här bor jag*
Eleverna bor utspritt i samhället och på landsbygden utanför kartan
- *Min bästa plats på sommaren*
  - Fotbollsplanen
  - Lekparken vid Coop/Ica
- *Min bästa plats på vintern*
  - Pulkabacken hemma eller i området
  - Skidbacken fjällberget
- *Viktiga platser*
  - Förskolan
  - Träddungen vid förskolan dit de går på utflykter
  - Pizzerian i Västra

- här bor jag
- min bästa plats på sommaren
- min bästa plats på vintern
- viktiga platser

FJÄLLBERGET

GRÄNGESVALLEN

CASSELS DONATION &
DISPONENTPARKEN

CENTRUM,
STATIONSOMRÅDET,
GENOMFARTEN

KYRKVIKEN

FÖRSKOLA : STALLBACKENS FÖRSKOLA

SAMMANFATTNING

Förskolan Stallbacken ligger i området Västra Grängesberg. De har en bra skolgård och några platser omkring som de brukar besöka som "Cassels", en trädunge och återvinningen där de slänger skräp. De saknar en större lekpark att besöka. Biblioteket samt andra utflyktsplatser är lite väl långt bort från förskolan.

Förskolebarnen bor spritt över Grängesberg och på landsbygden utanför. Barnens liv sker ofta nära hemmet. Flera barn spelar fotboll i Björkås på sommaren och leker i parken utanför Coop. En har gått på simskola i Hörken. På vintern brukar barnen åka pulka hemma i närområdet och någon brukar åka skidor på Fjällberget. Pizzerian på Västra nämndes som en speciell plats.

Skolgården utsätts för mycket förstörelse och nedskräpning på kvällar och helger.

”

I GRÄNGESBERG KOMMER MAN KUNNA
TITTA PÅ FINA REGNBÅGAR OCH FINA
BLOMMOR OCH TRÄD.

Från Grängesberg år 2050, ett vykort från framtiden

”

AKTIVITET

Workshopen inleddes med en introduktion därefter fick eleverna börja att göra pappersfigurer av post-it-lappar med olika färger.

Övning 1

Placera rosa pappersfigur på karta = här bor jag

Övning 2

Placera gul pappersfigur på karta = min bästa sommarplats

Övning 3

Placera blå pappersfigur på karta = min bästa vinterplats

Övning 4

Placera orange pappersfigur = andra viktiga platser

Övning 5

Eleverna gjorde en tidsresa till framtiden och skrev vykort från Grängesberg år 2050.

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco

Ylva af Kleen, Arkitekt Sweco

Deltagare:

Förskolebarn 5 år från Stallbackens förskola

Förskolepedagog Medelen Ejnarsson

Medverkande:

Daniel Svensson, Samhällsplanerare, Ludvika kommun

BILDER FRÅN AKTIVITET

Arbetskartan med markerade platser från övning 1-4

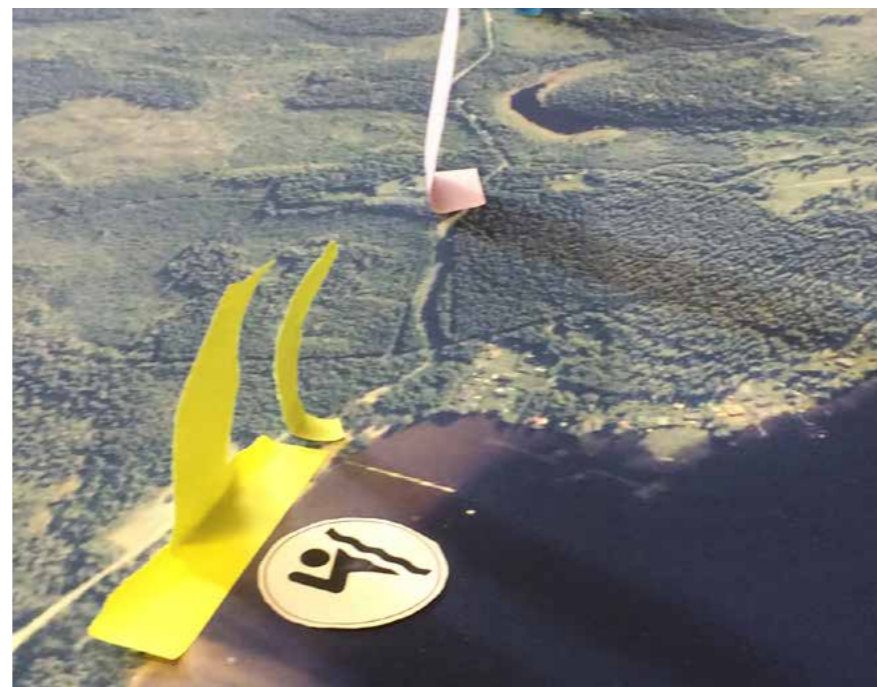
Platser i Västra runt förskolan. De saknar platser att gå på utflykt till; en stor lekplats och närhet till biblioteket.

Flera barn tränar fotboll. Dit blir de skjutsade i bil av föräldrar eller mor- och farföräldrar.

Samtal kring kartan

Vid Kyrkvikens badplats och i närområdet där brukar barnen bada och gå på simskola. En bor nära och brukar cykla dit och en brukar åka bil.

Ett barn brukar åka pulka någonstans nära hemmet i Örabergget, men vart kan det ligga på kartan?

FÖRSKOLA : STALLBACKENS FÖRSKOLA

VYKORT FRÅN FRAMTIDEN

I framtiden i Grängesberg är bostäderna mer levande, de har ben, öron och ögon.

I framtiden går det snabbt att röra sig med bilar som kör i 300 km/h.

I Grängesberg kommer man kunna titta på fina regnbågar och fina blommor och träd.

CENTRUMGRUPPEN

2017-10-17

KARTA - NUTID OCH FRAMTID

Att välja Grängesberg - inte välja bort

Få bilister på genomfart att vilja och kunna stanna till i Grängesberg!

Få Grängesbergsborna att säkrare och trevligare röra sig utomhus.

Reparera hissen så man kan komma upp i laven!

Utveckla gruvmuseet!

"Den fina rastplatsen"

Ställplatser husbilar

Gjutna bänkar - konst

Röj - öppna upp

Hundrastgård

Skyltning slingor - 1 km, 3 km, 5 km

Urban explorering

Engagera Spendrups!

SAMMANFATTNING / KOMMENTARER

Till vänster visas de kommentarer som gruppen adderade till kartan.

För mer åsikter, förslag och kommentarer från gruppen:

→ s. 43

CENTRUMGRUPPEN

SAMMANFATTNING

Det finns en stark vilja och ett stort engagemang att göra Grängesberg till det bättre i Centrumgruppen. De tycker det behöver röjas upp, städas och förfinas i centrum samt längs genomfarten. Att ta hand om sly, trasig belysning och tomma fönster skulle bidra med mer än bara ett bättre område, stoltheten för samhället skulle öka och på så sätt skulle förstörelse minska. Det handlar om enkel skötsel för stora effekter.

Gruppen diskuterade också engagemang, ideella krafter och Spendrups verkan i samhället. Hur gör vi på lång sikt för att bibehålla och öka krafterna i Grängesberg?

Området Gamla Gränges som vetter mot centrum skulle med enkla medel kunna bli ett bra område för utomhusaktivitet, här skulle en hundrastgård, promenad- och löpslingor och mötesplatser göra att förbipasserande skulle vilja stanna under resan förbi samhället.

AKTIVITET

Workshopen inleddes med en presentation och introduktion.

Resultatet från tidigare workshops med tidigare grupper presenterades och gick över i en öppen diskussion om resultatet.

↳ s. 61-65, Öppen dialog i Centrum

Kartan, som tidigare under dagen hade använts vid det öppna tillfället utanför Coop, gick igenom och gruppen adderade sina egna tankar till kartan.

Workshopen avslutades med en diskussion om framtiden.

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco
Ylva af Kleen, Arkitekt Sweco

Deltagare:

4 representanter från Centrumgruppen

Medverkande:

Daniel Svensson, Samhällsplanerare, Ludvika kommun

”

DET SKA VA KUL
ATT STANNA HÄR

”

FRÅN AKTIVITET

PRIORITERING

1. Underhåll och belysning
2. Trevligt bemötande - ny trevligare port, bredda och rensa sly.
3. Promenadstråk, hundrastgård, utegym, lekpark

Stoltheten minskar när inget tas hand om, leder till mer förstörelse, mer skräp osv.

Nedan följer fler åsikter och förslag:

SKÖTSEL

Ta bort/gallra sly i området vid Vallen och fotbollsplanen.

Gallra ur, öppna upp GC vid Gamla Gränges - gör tydligare, trevligare. Se även över andra GC-vägar och stigar i behov av skötsel och underhåll.

Fyll, gör trevligt, i tomma fönster i centrum och centralstationen.

Vi behöver hitta ett sätt att få ägare till butiker att hålla fint, att laga trasiga skyltar etc. Någon utifrån?

Belysning: för säkerhet/trygghet samt ökad användning av områden.
Längs många gator och genomfarten - belysning trasig i stor utsträckning.

I fönster, fyll tomma med ljus, fyll centrum - för allas bästa.

Det ska finnas en Belysningsplan - kolla upp!

Fler röjarlag. Røjning och skötsel, kanske kan vi inte ha gräs om vi inte kan ta hand om det?

GAMLA GRÄNGES

Hundrastgård för bland annat förbipasserande.

Skyltning för slingor exempel 2 km, 4 km.

Enkla lösningar, cykel -och gångstigar

Røj och öppna upp!

BLANDAT

"Det ska va kul att stanna här". Men för det behövs ett levande samhälle.

Tomma lokaler kan bli bostäder - bygg bort det tomma.

Inte många andra samhällen i liknande storlek som har lika bra utbud. Välkomna, skylta, visa!

Spendrups - Skapa stolthet kring verksamheten. Skylta, visa upp, skapa intresse och spänning. Visa: "nu görs x antal öl".

"Grängesberg ÄR Spendrups"

Kulturarvet: Komma upp i laven, den vid flaggan. Hissen är trasig. Utsiktsplats.

Entré till samhället - Dalporten, ny entré. Vad kan det bli?
Från andra hållet - Spendrups.

1989 stängde gruvan, många 50+ fick gå hem med bra erbjudande, de hade tid och resurser att driva ett ideellt arbete som pågår än idag - föreningar, museer. Hur ska vi kunna driva detta vidare i framtiden: vi - kommunen, Spendrups, Centrumgruppen m.fl.?

Quick fix! Visa att vi gör!

Stationshuset - Glasa in en uteplats vid biblioteket, där man kan läsa och dricka kaffe. Skapa en plats som lyser upp och visar aktivitet.

Riv folketshus!

Fler arbetstillfällen - hur skapar vi det? Vad lockar?

Samarbeten mellan orterna.

Spendrups kan göras mer utåtriktad. Museum, ölbrygging, se in, göra, turism.

Vision! Våga vara mer visionära. Vad vill vi med Grängesberg i framtiden? Andra små orter kan: t.ex. Ullared.

VISION GRÄNGESBERG 2.0

PRO GRÄNGESBERG

2017-10-24

KARTA - NUTID

SAMMANFATTNING / KOMMENTARER

- *Min bästa plats i Grängesberg*
  - Mitt hem / min sommarbostad
  - Kyrkvikens badplats

FJÄLLBERGET

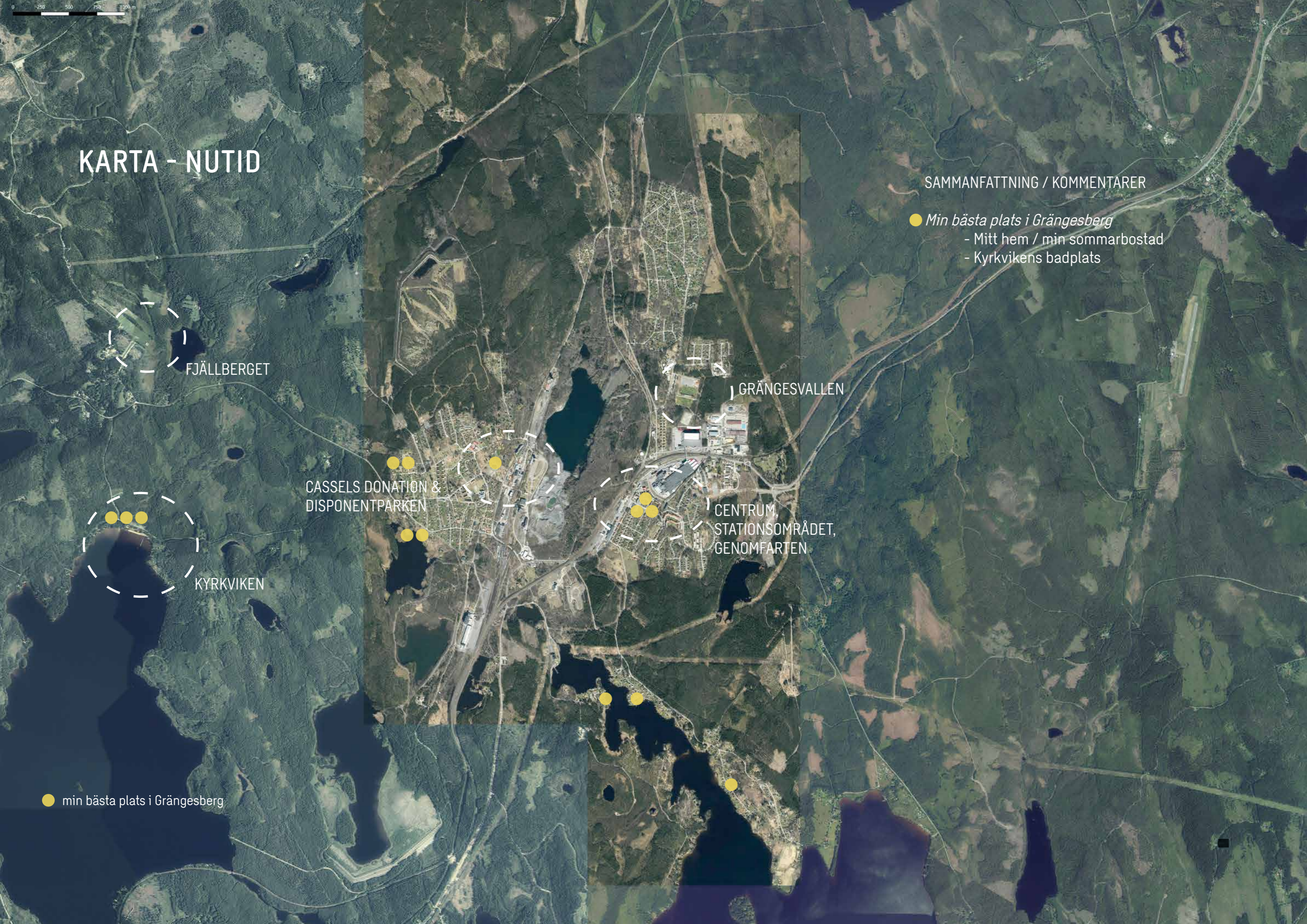
GRÄNGESVALLEN

CASSELS DONATION & DISPONENTPARKEN

CENTRUM,
STATIONSOMRÅDET,
GENOMFARTEN

KYRKVIKEN

● min bästa plats i Grängesberg

PRO GRÄNGESBERG

SAMMANFATTNING

Deltagarna i PRO lever nära hemmet eller vid sommarstugan nära vattnet. Att bada, vid sin egen tomt eller i Kyrkvikens är något många talar gott om, men de har sett att underhållet av badplatsen blivit sämre.

Generellt tycker de att underhåll av hela Grängesberg blivit sämre bara de senaste åren; sly som inte röjs, belysning är trasig och asfalten på många gator och trottoarer är trasig. Bristen av underhåll har resulterat att det blir svårt och osäkert att ta sig fram.

För de äldre är det av stor vikt att den service och den kultur som erbjuds i Grängesberg inte tas bort. Det är mycket som har stängts och de lever med en oro att mer och mer ska slås igen. Affärerna, vårdcentralen, badplatsen och "Cassels" är några av de platser de värnar om.

”

KYRKVIKEN ÄR
EN VIKTIG OAS

”

AKTIVITET

Workshopen inleddes med en presentation och introduktion.

Övning 1

Min favoritplats, riv en gul pappersfigur och placera den ut på kartan. Beskriv därefter varför du valt just den platsen.

Övning 2

Om Grängesbergs framtid och utveckling. Vad är viktigt för att skapa ett bättre Grängesberg? Diskutera i gruppen och skriv ner utvecklingsteman en och en på post-it-lappar.

Övning 3

Prioritera utvecklingsteman, du har 3 stycken runda klistermärken som du får placera för att visa vad du tycker är viktigast. Utvecklingstemat med flest klistermärken prioriteras högst av gruppen.

Övning 4

Minnen från förr. Vilket Grängesberg minns jag och önskar att nästa generation får uppleva. Skriv ett vykort och berätta.

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco
Ylva af Kleen, Arkitekt Sweco

Deltagare:

14 medlemmar i PRO Grängesberg

Medverkande:

Daniel Svensson, Samhällsplanerare, Ludvika kommun

BILDER FRÅN AKTIVITET

Deltagarna river varsin gul figur som en uppvärmning till övning nr 1.

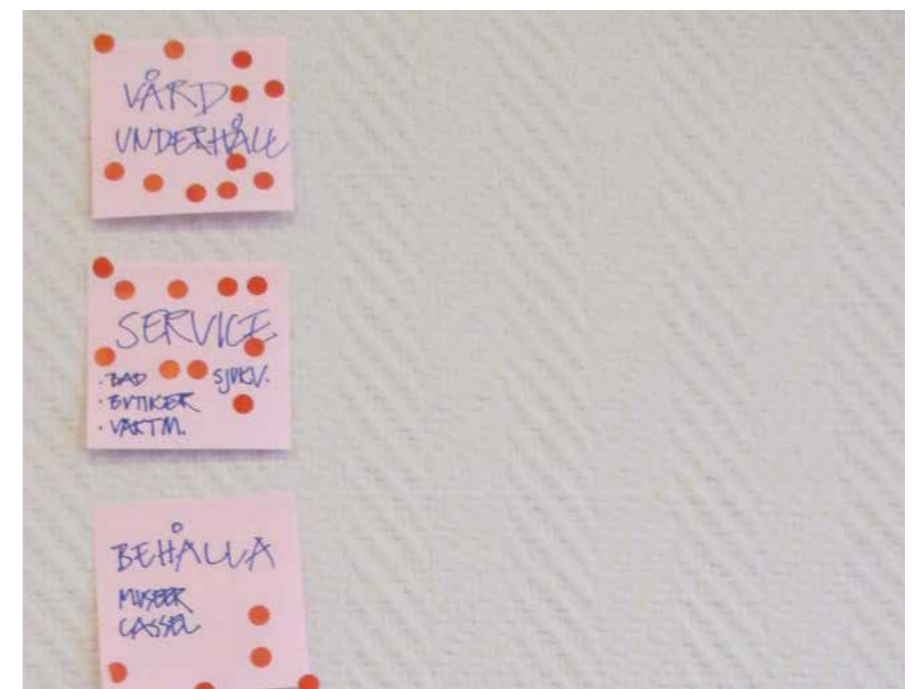
"Kyrkviken är en viktig oas", säger en medlem i PRO. Det sjönära läget med sommarstugor och offentlig badplats är viktigt för flera, vid Kyrkviken, Orrleken, Sandudden och Hörks Hage.

Övning 1. Den gula figuren placeras ut som den bästa platsen i samhället.

Sitt tidigare eller nuvarande boende på Örabergget eller Västra är platsen många ser som sin bästa.

Från övning 2 och 3, här ser vi delar av resultatet. 3 av 5 st. utvecklingsteman.

↳ s. 48-49

PRO GRÄNGESBERG

FRÅN AKTIVITET

← Efter en öppen diskussion om aktiviteter och områden som behöver förbättras i Grängesberg prioriterade deltagarna de sammanfattande temana.

1. UNDERHÅLL

Att städa och hålla Grängesberg fint är viktigast. Allt från trasiga gator och trottoarer, belysning som inte lyser, byggnader som ser förfallna ut, Kyrkvikens badplats och lekplats som det senaste året inte tas hand om och idrottsvallen (Grängesvallen) som är sliten.

2. SERVICE

Att se till att verksamheter och service finns kvar i Grängesberg. Badet, vårdcentralen, affärerna mm.

3. ATT BEHÅLLA - KULTUR

Att se till att kultur och besöksnäringen finns kvar - museer, "Cassels" mm.

4. LUDVIKA NÄMN GRÄNGESBERG! - IDENTITET

Att Grängesberg syns och stolt visas fram. Orten har mycket historia och kvaliteter. Samhället är viktigt i sig själv, inte enbart en del av Ludvika. Ett exempel som nämndes var att det vid entrén till Grängesberg står/stod en skylt med Ludvika och en bild på Cassels Donation, istället för att det kunde stå "Välkommen till Grängesberg i Ludvika kommun".

5. NÄRA ENGAGEMANG

Gruppen är oroade för att när flera tjänster flyttar från Grängesberg till Ludvika tappas det starka engagemanget till orten. Ett exempel som nämndes var att Kyrkvikens badplats blivit sämre när ansvaret flyttats ifrån den lokala vaktmästaren som brydde sig om platsen.

5. TRAFIK

Både på genomfarten och på andra mindre gator håller inte trafikanter hastigheten. Detta behöver åtgärdas. Säkra övergångar för framförallt barn är också viktigt vid bland annat badhuset/skolan.

6. BELYSNING

Många bostadsområden och gångvägar är idag mörka, belysning saknas eller är trasiga. Längs med genomfarten och i Hörks Hage är två exempel på områden där underhåll/förbättring föreslås.

PRO GRÄNGESBERG

MINNEN

Minnen:
Första egna boendet som nygift
för 55 år sedan.
Förvärvet av fritidshuset i Kyrkviken
alla stora artister som gästade Folkets
Park.
Alla trevliga fotbollsmatcher på
"Vallen" med 4-5 pojkar fotbollsspelare!

Ett minne om det första egna boendet som nygift för 55 år sedan. Om fritidshuset i Kyrkviken, alla stora artister som gästade Folkets Park och alla trevliga fotbollsmatcher på "Vallen".

Jag minns alla sköna
dagar vid Kyrkviksbadet.
Då barnen kunde bada, leka,
fika,
Alla fina musikuppträdande
i Cassels och i Folkets Park.
Gruvans dag i Cassels park

"Jag minns alla sköna dagar vid Kyrkviksbadet då barnen kunde bada, leka, fika. Alla fina musikuppträdande i Cassels och i Folkets Park. Gruvans dag i Cassels park."

Badbuss till Kyrkviken med kallmjölk.
Barnens Dag.
Film i Cassels. Matiné.
Sjunga på scen i Cassels som barn.
Julgrans fester i Folkets Park.
Grängesberg 2017-10-24

Minnen från turer till Kyrkviksbadet med badbussen. Liv och rörelse med filmvisning- och musikföreläsningar i "Cassels", på Barnens dag och under Julgrans fester i Folkets park.

Förr var det mycket
cirklar för barn förr
Kyrkans Barn timmar o sagostund
Simmskola Skolavslutning
i Cassels. Gruvans dag
Marknaden.
Grängesberg 24.10.17

Badbussen till Kyrkviken.
Barnens Dag m. festligheter i parken
och lastbilar m. div spex åkte genom
sambället.
Gruvans Dag med tävlingar i borring
m.m.

Jag minns och önskar andra fick uppleva; badbussen till Kyrkviken, festligheter i samband med Barnens dag och Gruvans dag. Olika aktiviteter, i parken, olika lastbilar med diverse spex och tävlingar i borring m.m.

På PRO:s 70 års jubileum i Cassel
Sjög vår an kör Silverkören
för 500-600 personer. Det
är något jag aldrig glömmet.
Vi fick stående ovationer.
Grängesberg 24/10 2017

Ett kärt minne från PRO:s 70 jubileum i "Cassel" då Silverkören sjög inför 500-600 personer.

På 70-talet när barnen kunde gå till
Västra skolan, en nertagd. (Ber på "Väster")
Spolad skridskobana vid Cassels.
Alla somrar vid Kyrkviken.
När Granliden var ett äldreboende med
rörliga, vitala äldre. De sjuka var på
"sjuk stugan".

Från tiden när det gick att promenera till skolan. Om en spolad skridskobana vid "Cassels", somrar vid Kyrkviken samt ett äldre boende med rörliga, vitala äldre.

• Grottfallets skidspår alltid spårade
och fulla med snö
• Grängesbergs marknad.

Kära minnen från Grottfallets skidspår och Grängesbergs marknad.

Tänker tillbaka på gamla
tider med flera affärer
och ett välordnat sam-
hälle. Festlig heter som
Gruvans dag Hösttinget imm
är kära minnen

Kära minnen från Hösttinget och Gruvans dag. Från tiden då det fanns fler affärer och samhället var välordnat.

Ett härligt minne när
barnen växte upp var att se om badbussen
åkte till Kyrkviken. Då hissades
flaggan på Laven.
Sen tog jag cykeln och
åkte efter till baden
för en fin dag. 24/10-17

"Ett härligt minne när barnen växte upp var att se om badbussen åkte till Kyrkviken. Då hissades flaggan på Laven. Sen tog jag cykeln och åkte efter ... för en fin dag."

VISION GRÄNGESBERG 2.0

GRÄNGESBERGS FRITIDSGÅRD

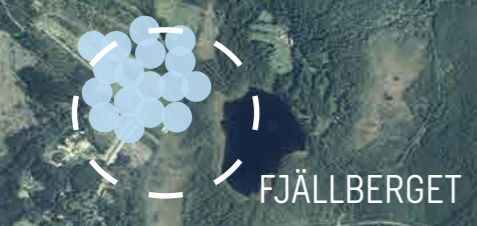
2017-11-06

KARTA - NUTID

SAMMANFATTNING / KOMMENTARER

Kartan sammanfattar resultatet av Övning 1

FJÄLLBERGET

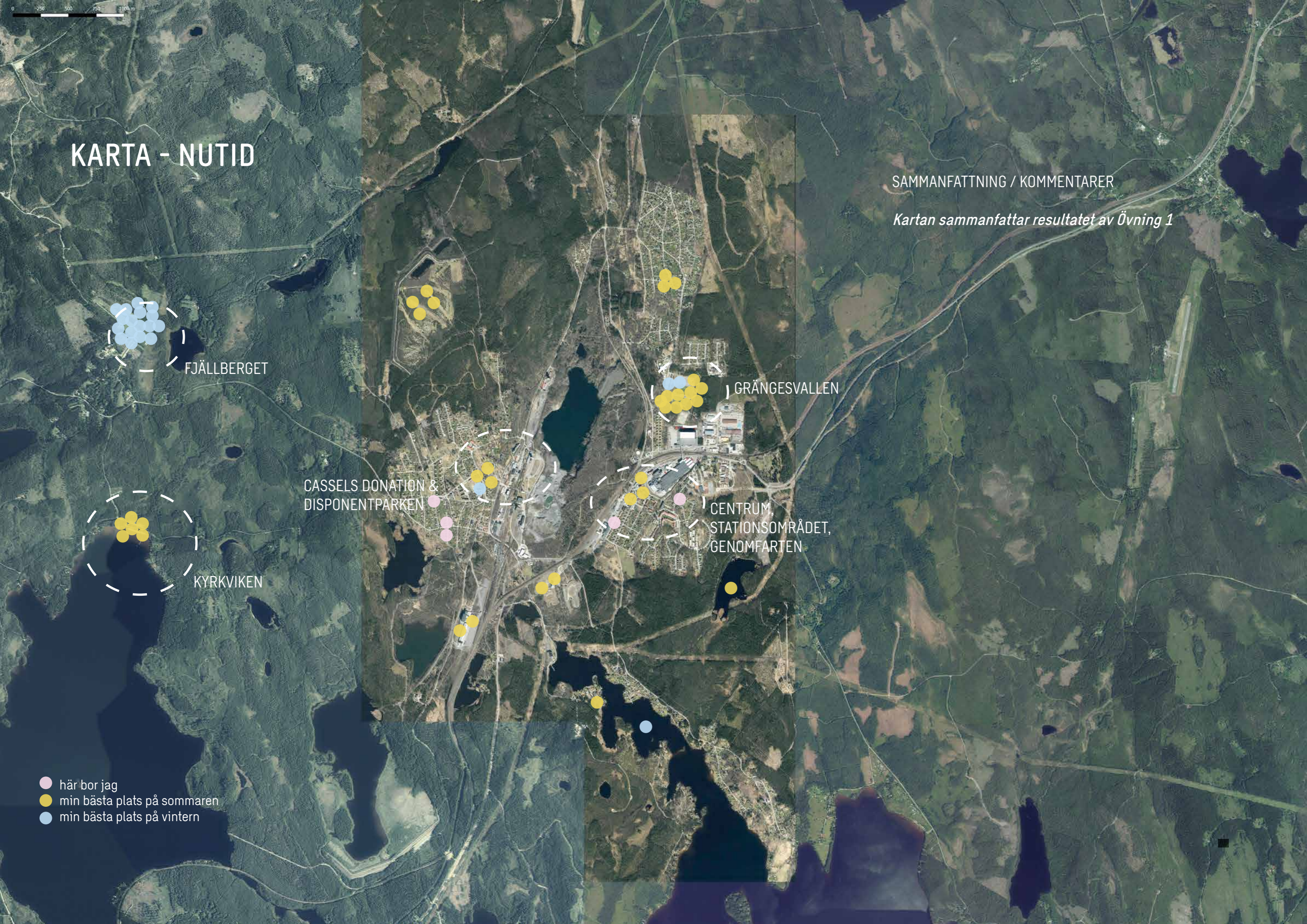
KYRKVIKEN

CASSELS DONATION & DISPONENTPARKEN

GRÅNGESVALLEN

CENTRUM,
STATIONSOMRÅDET,
GENOMFARTEN

- här bor jag
- min bästa plats på sommaren
- min bästa plats på vintern

GRÄNGESBERGS FRITIDSGÅRD

SAMMANFATTNING

Ungdomarna har en relativt samlad bild av Grängesbergs bästa platser. Vintertid är Fjällberget mycket populärt och sommartid åker många till Kyrkvikens badplats. Sommartid finns andra bra platser också och några som nämns är Skateparken/Vallen, Svanskogens golfbana och Örabersdammen.

När högstadiet börjar innebär det för de flesta ungdomar att pendla till ny skola i Ludvika. Många är missnöjda och har en negativ inställning till tätorten, även om några hellre spenderar tid där.

De färdas och transporterar sig på olika vis men för att fler ska välja kollektivtrafik behöver avgångstiderna utvidgas.

För framtiden ser de gärna att Fjällberget och badhuset utvecklas samt att en samlingsplats/restaurang som Mc Donalds eller Max finns att träffas och hänga på.

”
**FJÄLLBERGETS
LIFT KAN
BLI BÄTTRE!**
”

AKTIVITET

Workshopen inleddes med en introduktion.

Gruppen delades därefter in i tre mindre grupper.

Övning 1

Förbered och skapa pappersfigurer i olika färger och placera ut på kartan med följande instruktioner:

rosa = här bor jag

gul = min bästa plats på sommaren

blå = min bästa plats på vintern

Övning 2

Om Grängesbergs framtid och utveckling. Skriv ett vykort från vad som finns i Grängesberg i framtiden. Prioritera därefter, vad är viktigast för dig och vad är mindre viktigt?

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco

Deltagare:

Ca. 25 st ungdomar 13-17 år, killar och tjejer

Medverkande:

Daniel Svensson, Samhällsplanerare, Ludvika kommun

BILDER FRÅN AKTIVITET

Blandade bilder från Övning 1 och 2

VYKORT FRÅN FRAMTIDEN

ÖVNING 2

Om gruppens gemensamma vision och prioritering av vad som är viktigt för Grängesbergs framtid. En berättelse från framtiden:

1

Fjällberget har utvecklats och fått fler backar och liftar. Badhuset/Äventyrsbadet har förbättrats genom att det blivit större.

↳ se bland annat vykort A, C, D, E, K, L, P

2

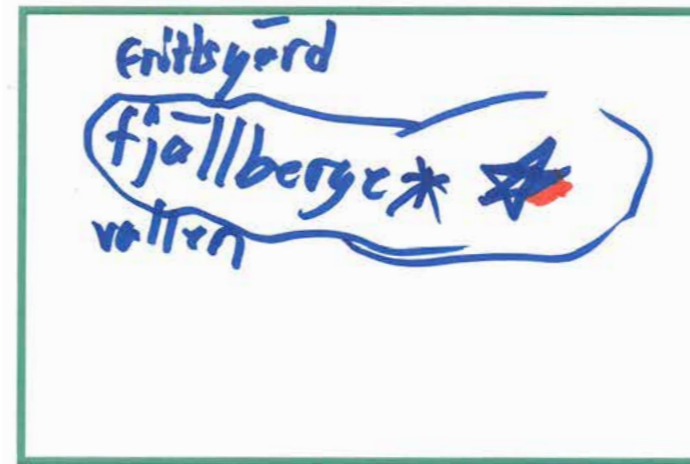
Mc Donalds / Max har kommit till Grängesberg och vi har nu någonstans att hänga och umgås.

↳ se vykort C, E, Q, R

3

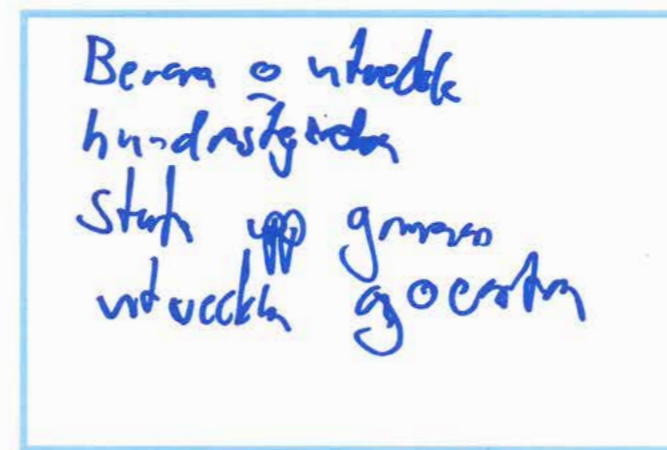
Centrum har blivit mer levande med fler affärer däribland en godisaffär. Vallen sköts bättre än tidigare och den utvecklas stadigt. Orten har också fått en konstgräsplan i området Västra Grängesberg. Det finns mer fisk i sjöarna och man behöver inte längre fiskekort för att fiska.

↳ se vykort E, M, O

En hälsning från Grängesberg år 2050

A.

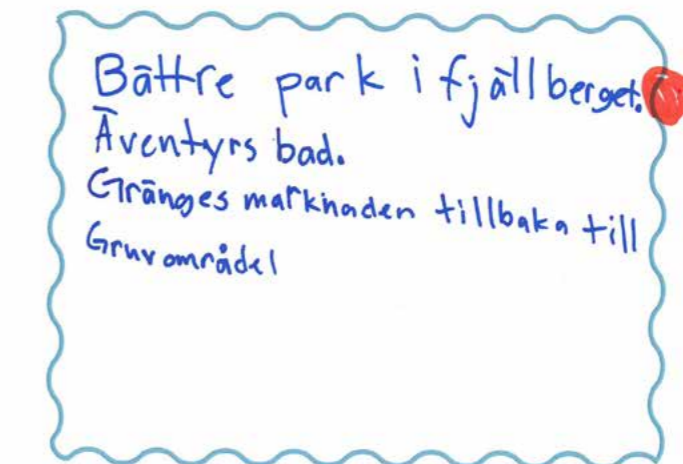
En hälsning från Grängesberg år 2050

B.

En hälsning från Grängesberg år 2050

C.

En hälsning från Grängesberg år 2050

D.

• Donken
Bättre badhus
Fler affärer

En hälsning från Grängesberg år 2050

E.

1. Donken
2. Fler badkar
3. Större badhus

En hälsning från Grängesberg år 2050

G.

• Inomhus
sketcher
• Marknaden
i centrum
• Folktrace-
dana

En hälsning från Grängesberg år 2050

I.

godis Affär
Nya lägenheter
blå kiosk

En hälsning från Grängesberg år 2050

F.

bättre fjällbad
• mer fisk
Äventyrsbad

En hälsning från Grängesberg år 2050

H.

Bättre/mer badkar i tjällberget.
Bättre skateboard park.
Mer fisk i orlokan.
Äventyrsbad
Utbygga kiosk på västra.

En hälsning från Grängesberg år 2050

J.

GRÄNGESBERGS FRITIDSGÅRD

VYKORT FRÅN FRAMTIDEN

Bättre vid vallen/bättre planer typ.
Mera badkar vid Fjällberget¹ och
bättre liftar.
• Donken³
• ~~Fjällberget~~

En hälsning från Grängesberg år 2050

K.

Donken ●
bättre centrum
bättre badhus ♡
Mer badkar i fjällberget.

En hälsning från Grängesberg år 2050

L.

Bättre Park i
Fjällberget. Ta bort
Fiskekort.
Ävetyrsbad.

En hälsning från Grängesberg år 2050

M.

* McDonalds eller Max. 3.
* köpcentrum. 2.
* Göra badhuset bättre så att
det kommer fler besökare dit, vilket
de just nu har brist på. 1.
* Göra Vallen bättre. 4.
☺

En hälsning från Grängesberg år 2050

2017

N.

• Donken, 4
• fler altärer, 2
• konstgräsplan på till exempel västra, 3
• Fjällbergets lift kan bli bättre, 1
• Bättre ut hyrning 2
• Sweet!

En hälsning från Grängesberg år 2050

O.

• Bättre Park i fjällberget
Mer rails och bättre hopp

P.

•: donken
: Nerback ar i eja lberget
: A vermyrs bard

En hälsning från Grängesberg år 2050

Q.

Bättre skidbåke
Ta bort fisketkort
Donken i gränges

En hälsning från Grängesberg år 2050

R.

ÖPPEN DIALOG I CENTRUM

2017-10-17

KARTA - NUTID OCH FRAMTID

SAMMANFATTNING / KOMMENTARER

Kartan sammanfattar resultatet av Övning 1

FJÄLLBERGET

KYRKVIKEN

CASSELS DONATION & DISPONENTPARKEN

GRÄNGESVALLEN

CENTRUM,
STATIONSOMRÅDET,
GENOMFARTEN

- min bästa plats på sommaren
- min bästa plats på vintern
- platser jag önskar utvecklas

ÖPPEN DIALOG I CENTRUM

SAMMANFATTNING

Under hösten 2017 bjöds medborgare i Grängesberg in till dialog om Grängesberg. Ett 40-tal medborgare kom förbi, vissa hade planerat för besöket och funderat innan medan andra spontant stannade till i samband med andra ärenden i centrum. Det var framför allt den äldre generationen som valde att delta men även yngre vuxna och barn deltog och delade med sig av sina åsikter.

Det var en mängd åsikter och diskussioner som togs upp. De som deltog delade i stor utsträckning sin syn av Grängesbergs behov och kvaliteter:

Många gillar badplatsen vid Kyrkviken och på vintern uppskattas skidspåren och slalombacken.

För att få ett trevligare samhälle är underhåll det som de flesta nämner behövs. Rensning av sly, laga trasig belysning och bättra system vid den centrala återvinningsstationen. Ett upprustat centrum med bland annat bättre lekpark och fler och säkrare övergångsställen för barn och vuxnas trygghet längs genomfarten omtalas som viktigt.

”

UTVECKLA GENOMFARTEN.
INFORMERA OM VAD SOM FINNS!

”

AKTIVITET

Övning 1

Tag klistermärken i olika färger och placera ut på kartan med följande instruktioner:

gul = min bästa plats på sommaren

blå = min bästa plats på vintern

röd = platser jag önskar utvecklas

Övning 2

Skriv något på Klotterplanket. Tankar, idéer och kommentarer. De kan vara plats specifika eller allmänna.

Det går också att använda ett mindre ark/vykort för att skriva ner sina tankar på.

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco

Ylva af Kleen, Arkitekt Sweco

Deltagare:

Boende i Grängesberg, cirka 40 stycken

Medverkande:

Kajsa Holmqvist, Landskapsarkitekt, Ludvika kommun

Henrik Axelsson, Samhällsplanerare Trafik, Ludvika kommun

BILDER FRÅN AKTIVITET

ÖPPEN DIALOG I CENTRUM

FRÅN AKTIVITET - KLOTTERPLANK

Kartan sammanfattar resultatet av Övning 2

- Stödja föreningar som driver verk samheter och anläggningar
- Fler äldreboende/trygghetsboende
- Lyft fram historia: industri, utveckling, första Coop, kindergarten
- Vi kan inte vänta på 2015 - det måste ske NU!!
- Samla museer
- Flexbussen ska fungera, anpassa tiderna med tex vårdcentralen. För de äldre.
- Gatubelysning
- Utveckla naturcamping

Järnvägsbro
Vägbulor vid skolan
Övergångsställe vid Spendrups - skola
Gör tunneln och övergången bättre för barn

Övergångsställe station/bibliotek
Servering i stationen, "buffén"
Mer än bibliotek

Ta hand om "Vallen"

Genomfart Grängesberg - dra ner hastighet!
Utveckla genomfarten
Informera om vad som finns
Bättre markering för transporter
Fixa ej fungerande belysning!

Ny lekplats på Västra

Röj och underhåll längs gångvägen
Gångtunnel på Tjärn

Tvätta gruvgubben

Förläng öppettiderna på badhuset

Luktar illa
Städa vassen

Rusta och underhåll badplatsen

Vägspegel

Bättre lekplats i centrum och staket
Få tillbaka bussen upp i området på Öraberg för de äldre.

Ny sopstation som är säkrare och ligger bättre
Få invånarna att ta ansvar vid återvinningen
Övergångsställe vid återvinningen
Återvinningsstation skräpig
Hål i asfalten

P-skylt vid centrum från båda håll så förbipasserande förstår att de kan stanna!
Fyll tomma skyltfönster så det blir trevligt

Få bort bilar och dumpning av skräp längs gångvägen

Uteplats, fika, promenad vid motormuseet
Gästbrygga vid motormuseet

Förbättra: asfalt, gatubelysning, cykelväg
För säkerheten för ungdomar och barn
Gatubelysning ska lysa, även till Hörks Hage

~~En~~ Kiosk!

Parkbänkar

Sänk hastigheten

Fint runt nya biblioteket

Nytt staket runt "Berget"

Röjning, allmänt hålla efter
mer folk som jobbar med sånt.

Snöröjning under all kritik.

En hälsning från Grängesberg år 2050

LOKAL FÖR
BOUKE
VINTERTID

En hälsning från Grängesberg år 2050

Bevara badhuset öka öppettider
till 20⁰⁰
Öppna Landskap, västra grängesberg
håller på att växa igen

En hälsning från Grängesberg år 2050

Bevara badhuset
öka öppettiden kvällstid
till kl 20.00

En hälsning från Grängesberg år 2050

Mina synpunkter om Grängesberg.

Ge fastighetsägarna efter genomfarten en lista om: hur de ska sköta sin trottoar, hus m.m. som det är nu, ser det för besvärligt ut.

Exempel:::

Utanför "Gamla konsum" är det inte sopat, där ligger fullt av grus som är obehagligt att både gå och cykla på.

Fönster vid "Wookgruvan" (där de har en toa på insidan), utåt är det rena byggställningen.

Flytta återvinningen till en centralare plats. Sätt upp en kamera.

Efter gångvägar ligger fyllda säckar och annat skräp som inte är trevligt. Borde ses över minst en gång om året.

Vintern 2016-2017 blev det både "plöjt" och plogat efter gångvägar, det medförde att det blev "kletigt" och skador utmed vägarna när våren kom.

Vänligen

ann-marie-holm@telia.com

ÖPPEN DIALOG HEMSIDA

2017-09-27 TILL 2017-11-30

KARTA - NUTID

SVAR FRÅN FRÅGA 2 ÖVERSATT PÅ KARTA

FJÄLLBERGET

KYRKVIKEN

CASSELS DONATION & DISPONENTPARKEN

(området Västra)

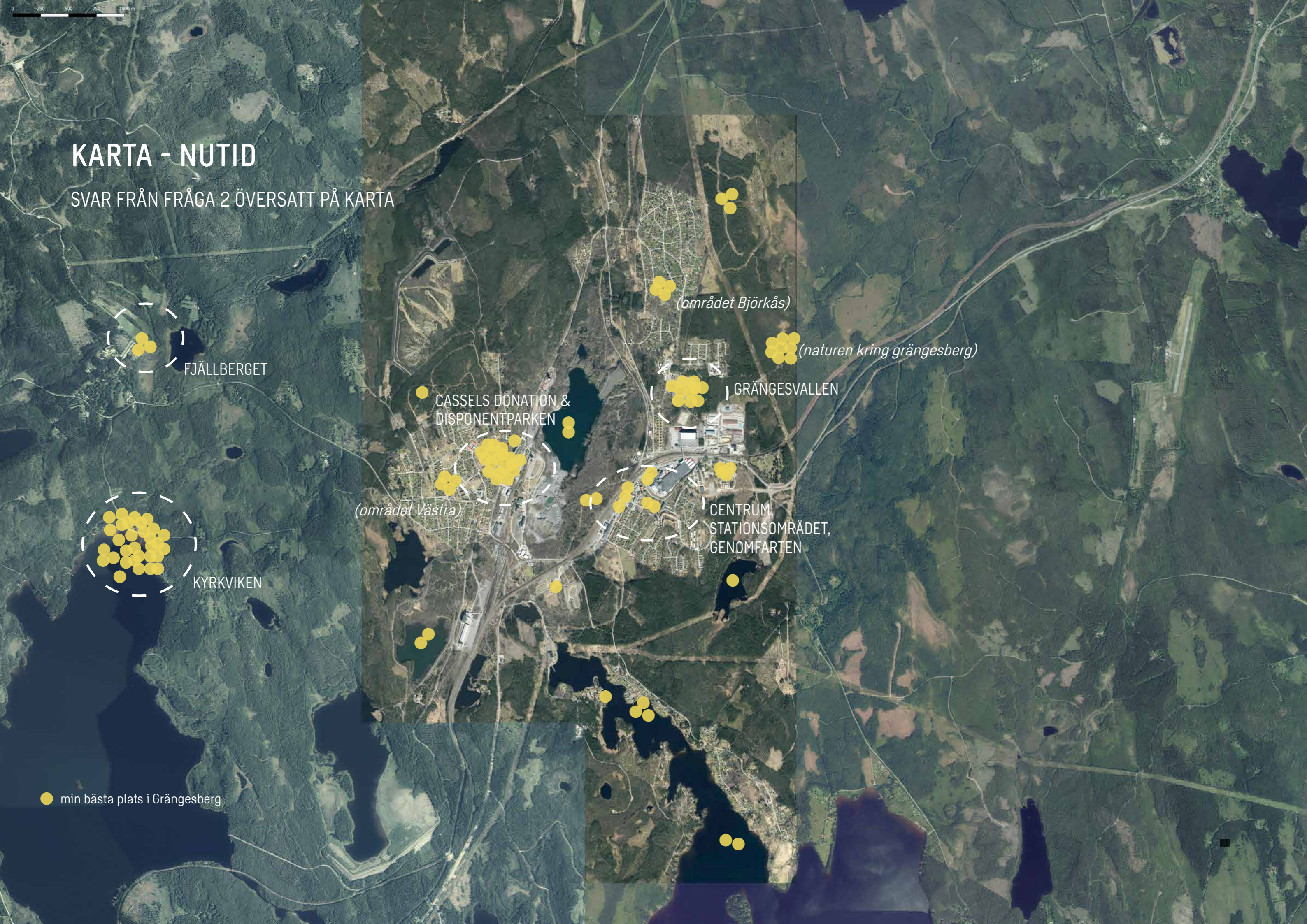
(området Björkås)

(naturen kring grängesberg)

GRÄNGESVALLEN

CENTRUM,
STATIONSOMRÅDET,
GENOMFARTEN

● min bästa plats i Grängesberg

ÖPPEN DIALOG HEMSIDA

SAMMANFATTNING

Formuläret innehöll både frågor om nutiden och framtiden. De fem frågorna med öppna svarsrader var:

- 1: Vad är det bästa med Grängesberg idag?
- 2: Vilken plats i Grängesberg är din favoritplats?
- 3: Berätta om ett minne från en plats i Grängesberg?
- 4: Vad tycker du behöver bli bättre med Grängesberg i framtiden?
- 5: Vilken plats hoppas du bli din favoritplats i framtiden?
Vad behövs för att det ska bli det?

101 enkätsvar kom in och majoriteten av de som deltog var kvinnor. Den största gruppen var kvinnor i 21–40 åren. Deltagandet från personer i 21–40 åren var nästan lika stort som deltagandet från de i 41–60 åren. Färre till antalet var de yngre under 21 samt de äldre över 60.

Resultaten visar att invånarna tycker det bästa med Grängesberg idag är närheten till fin natur och de bästa platserna är norra och södra Hörken samt Kyrkviken.

Det största behovet för Grängesborna tycker de deltagande är att förbättra gator, gång- och cykelvägar och övergångar. Att röja och underhålla generellt står också högt på listan.

I framtiden hoppas man på att centrum är förskönat och utvecklat till en trevlig plats för alla. Även Kyrkviken och Disponentparken tycker man kan underhållas, förbättras och utvecklas.

↳ s. 70-71

AKTIVITET

Under hösten 2017, under några månader, fanns det möjlighet att dela med sig av åsikter, tankar och idéer genom att svara på specifika frågor på kommunens hemsida:

www.ludvika.se/visiongrangesberg2.0

Svaren skickades direkt till en mailkorg och synliggjordes inte offentligt på hemsidan.

DELTAGARLISTA

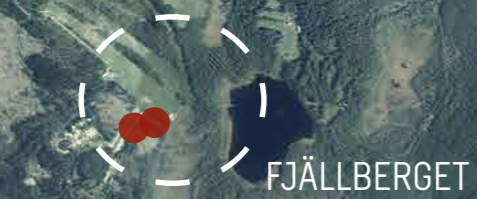
Ålder	Kvinna	Man	Ej angivet
0-20	1 st		1 st
21-40	27 st	10 st	
41-60	21 st	22 st	1 st
61-	13 st	4 st	
Ej anviget			1 st
TOTALT	62 st	36 st	3 st

→ = 101 enkätsvar

KARTA - FRAMTID

SVAR FRÅN FRÅGA 5 ÖVERSATT PÅ KARTA

CASSELS DONATION &
DISPONENTPARKEN

GRÄNGESVALLEN

CENTRUM,
STATIONSOMRÅDET,
GENOMFARTEN

● platser jag önskar utvecklas

5 FRÅGOR OCH SVAR

FRÅGA 1
VAD ÄR DET BÄSTA MED GRÄNGESBERG IDAG?

SVAR
I flertalet svar har följande teman och platser återkommit:

- Naturen
- Kyrkviken, Fjällberget, Skidspåren, "Cassels"
- Människorna/invånarna, sammanhållningen
- Föreningsliv, aktiviteter, engagemang
- Storleken, läget, utbudet
- Lugnet, att det är skönt med lugn och ro

↳ s. 72-73, För alla svaren

FRÅGA 2
VILKEN PLATS I GRÄNGESBERG ÄR DIN FAVORITPLATS?

SVAR
I flertalet svar har följande teman och platser återkommit:

- Kyrkviken - Norra och Södra Hörken
- "Cassels" och Disponentparken
- Grängesvallen
- Naturen kring Grängesberg
- Västra och Björkås

↳ s. 74-75, För alla svaren

FRÅGA 3
BERÄTTA OM ETT MINNE FRÅN EN PLATS I GRÄNGESBERG?

SVAR
Nedan visas några exempel av minnen från Grängesberg:

Minne nr 2.

"I fjällberget lärde jag mig åka utför vid 8 års ålder med hjälp av en skidlärare. Min mamma var också med. När hon hade gjort 3 svängar var jag redan nere vid liftarna."

Minne nr 17.

"Jag flyttade hit för två år sedan efter att ha varit "sommargrängesbergare" sedan födseln då min familj har haft sommarstuga på Mors Torva sedan 1930-talet. Det bästa jag gjort."

Minne nr 40.

"Saknar alla lägenheter som fanns på västra nu är det bara tomma åkrar känns det som "

Minne nr 47.

"Besöken på den "riktiga" marknaden uppe vid Cassels! "

↳ s. 75-76, För alla minnen

FRÅGA 4
VAD TYCKER DU BEHÖVER BLI BÄTTRE MED
GRÄNGESBERG I FRAMTIDEN?

SVAR
I flertalet svar har följande teman, platser
och förslag till åtgärder återkommit:

- Förbättra gator, gång- och cykelbanor samt övergångar
- Generellt underhåll, röja, försköna
- Lekplatser, antal och utveckling av existerande
- Vallen, badhuset, idrottsplaner och aktiviteter
- Belysning
- Centrum
- Service, utbud
- Kyrkviken
- Bidrag och stöttning till föreningar etc.

↳ s. 77-81, För alla svaren

FRÅGA 5
VILKEN PLATS HOPPAS DU BLI DIN FAVORITPLATS I FRAMTIDEN?
VAD BEHÖVS FÖR ATT DET SKA BLI DET?

SVAR
I flertalet svar har följande teman, platser
och förslag till åtgärder återkommit:

- Centrum
- Cassels och disponentparken
- Kyrkviken
- Idrottsområden, vallen, tennisplanen etc.
- Lekparker
- Stationen, stationsområdet

↳ s. 81-83, För alla svaren

ALLA SVAR

FRÅGA 1

VAD ÄR DET BÄSTA MED GRÄNGESBERG IDAG?

1. *Lugnet men ändå civilisation*
2. *Gratis tennisbana, god pizza, bra pris på skidåkning i fjällberget samt fint engagemang bakom, bra utbud på Coop, fina lupiner vid Spendrups, mysigt med disponentparken.*
3. *Läget o innevånare*
4. *Grängesberg beskrivs ofta i negativa ordalag. Vi har trots allt ett bra utbud för en ort på drygt 3000. Badhus, Bibliotek, matvaruaffärer, Vallen med fotbollsplaner och konstfruset, Fjällberget för alpint och Grottfallet för längd, Gränges Hyr-kart, Kyrkviken för bad m.m. Bra förbindelser med buss och tåg.*
5. *Naturen, alla möjligheter till sport utomhus, fina skidspår. Bra med matbutiker. Möjlighet till att köpa fina, stora hus relativt billigt.*
6. *Alla aktivitetsområden... Fjällberget, Kyrkviken, Cassels, elljusspår etc*
7. *Fina sjöar runtomkring. Bra skidort på vintern.*
8. *Min familj, vuxna barn med familj, vänner och Närheten till natur o föreningsliv,*
9. *Litet samhälle med stort utbud.*
10. *Lugnt och fint med mycket grönområden och promenadstråk. Fina vatten.*
11. *Närheten till naturen. Grängesberg har mycket fin natur och friluftsliv att bjuda på som passar olika människor. Allt från natursköna stigar i skogen, fina promenadvägar, upplysta elljusspår, grottfallets skidstadion, kyrkviken, Fjällberget och vallen. Dessutom är det nära till Ljungåsen och fina naturreservat att besöka. Det är bara att ta på sig skorna, pjäxorna och gå ut. Naturen vid dörren, kan det bli bättre?*
12. *Grängesbergarna ÄNTLIGEN HAR DET KOMMIT UT SLY RÖJARE, MYCKET ÅTERSTÅR*
13. *Naturen, människorna, kyrkviken.*
14. *Det är lugnt finns mycket aktiviteter och man bara trivs*
15. *Människorna och miljön*
16. *Lagom stort, nära till natur, billigt boende*
17. *Att det fortfarande finns affärer, och duktigt folk som vill satsa.*
18. *Närhet till natur, bra badhus, bibliotek och skolor.*
19. *badhuset fjällberget kyrkviken gokarten Björkås skidstadion svanskogens golfbana Robban å Marias kondis gott bröd å bullar .GAK ett förenings gym i storstads klass trevlig personal på affärerna å restaurangerna*
20. *Att det är lugnt, skönt och oexploaterat. Inte som Ludvika exempelvis, man bor här för att man inte vill trängas.*
21. *Allt trevligt folk*
22. *Läget, storlek på samhälle. Naturnära m.m.*
23. *Det lugna tempot, naturen, innevånarna.*
24. *Dom har många fina sevärdheter.MEN det måste göras mera reklam för det*
25. *Underbara Kyrkviken som tyvärr är eftersatt av kommunen. Många museer och vackra miljöer och fina cykelvägar. Vintern fantastiska längskidspår.*
26. *Lugnt, nära å bra till skogen*
27. *Lugn och ro*
28. *Alla hjälpsamma människor som bor och verkar i samhället. Grängesberg är ett samhälle som trots allt andas framtidstro.*
29. *Vi har nära till skog och mark. Fina badställen. Konserter i Cassels. Dessutom har vi Gokarten trevligt att både äta och fika och bada Disponentparken är också trevlig att titta och handla på.*
30. *Grottfallets skidstadion, Björkås skidstadion, Fjällberget, Kyrkvikens bad,Svanskogens golfbana, Båthamnen i Södra Hörken, Cassels, Folkets Park, Södra Hörken och Norra Hörken, Engelska parken bredvid Casseles, Trädgårdscaféet Grängesbandyn, Gruvmuseum, Bilmuseum, Go- cartbana, Grängesbergs marknad*
31. *Naturen, historien, människorna (inte dom dom bara gnäller och gnäller) Cassels, Fjällberget och längdåknigen. Alla föräldrar som är hjältar och håller allt igång.*
32. *Spendrups, Cassels, Grängesvallen*
33. *Idag är det svårt att hitta riktigt bra saker med Grängesberg då det tyvärr dragits ner och tagits bort olika samhällstjänster och företag t ex banker mm. Men det som fortfarande är ok är priser på bostäder, närheten till naturen och vanligtvis lugnet, även om det också tyvärr försvinner i takt med att buset på byn kan hållas beroende på avsaknad av polis mm.*
34. *Närheten till naturen.*
35. *Naturen och skogen*
36. *Marknad, skidåkning, naturen*
37. *Drivna bybor som vill bevara och hålla Grängesberg vid liv*
38. *Våra skidspår. Kyrkviken Fjällberget. Cassels.*
39. *Naturen och alla aktiviteter som vi har inpå knuten; Björkås elljusspår, Grottfallet, Fjällberget, Svanskogens golfbana, Bandyplan, KYRKVIKEN, badhuset*
40. *Lugnet!*
41. *Kyrkviken, Ljungåsen, elljusspåret Grottfallet*
42. *Att det bara bor pundare här*
43. *Casell och kyrkan*
44. *Alla eldsjälarna som engagerar sig i ortens föreningsliv, framförallt för barn & unga. Att det finns flera "arenor" för aktivitet - Fjällberget, Kyrkviken, Vallen, skateytan, Grottfallet & Björkås elljusspår, Svanskogen, Cassels etc.*

45. *Fjällberget, Kyrkviken, Cassels, Grottfallets skidstadion*
46. *Det var faktiskt en väldigt svår fråga att svara på, det är mer ett ställe vi har vårt hus, där vi bor men inte lever. Just pga att det är lite krasst på de saker vi saknar. Men skulle nog säga att förskolan, stallbacken där dottern går, och naturen*
47. *Grönområden*
48. *Cassels, Disponentsparken o Kyrkviken!*
49. *Fin natur, mycket sevärdheter, folkets park, cassels, disponentparken, granliden muséer, vallen, kyrkviken*
50. *Lagom stort. Bra matvaru affärer och flera helt ok matställen.*
51. *naturen runt Grängesberg, Finns mkt för den sportintresserade slalom, golf skidåkning badhuset, kyrkviken Väldigt många finna museum*
52. *Nära och bra till det man behöver och lungt å skönt när man har småbarn*
53. *Att det finns flera olika sevärdheter; Cassels, motormuseet, lokmuseet*
54. *Befolkning samt affärerna. Nära till all sorts idrotter.*
55. *Kyrkviken, fjällberget, cassels, disponentparken och vallen*
56. *Cassels och kyrkviken. Närheten till natur och elljusspår.*
57. *Det finns affärer och att man kan tanka bilen*
58. *En liten by där alla vet vilka man är. Stöd och hjälp av grannar.*
59. *sammanhållningen, centrum, att vi har ett apotek*
60. *Närheten till naturen, Kyrkviken, Fjällberget och Ljungåsen*
61. *Vallen*
62. *Alla museer och utflyktsmål som Cassels, Disponentparken, Hyrkarten, Fjällberget och många fler anläggningar.*
63. *Närheten till skog och natur.*
64. *Lagom stort och väldigt tryggt.*
65. *Historia*
66. *Finns det som behövs. Mataffär, bibliotek, apotek, mm. Närhet till naturen.*
67. *Två mataffärer, apotek, bibliotek, naturen, folk.*
68. *Två mataffärer, apotek, bibliotek, många muséer*
69. *Att det finns två livsmedelsaffärer och apotek.*
70. *Att vi har närheten till affärer, apotek, bibliotek, andra affärer. Nära till naturen, cykelbanor, Cassels*
71. *Samhällsservicen*
72. *Alla företagare som satsar på Grängesberg*
73. *Kyrkviken. Fjällberget. Folketspark*
74. *Folkets Park, Kyrkviken, Fjällberget, Björkåskorpens motionsanläggning, Örabergsdammen, Ljungåsen, cykelbanan till Ludvika, Cassels.*
75. *Närheten till skogen och sjöarna. Att Spendrups fortsätter att satsa i Grängesberg. Förhoppningsvis så kan vi få hit några fler företag. En del lokaler finns ju.*
76. *Gokartbanan*
77. *Dess industrihistoriska miljö. Mycket attraktiv och vackert. Intressanta besöksmål både för lokalbefolkningen och för turister.*
78. *Att det finns lokala butiker. samt kommunala tjänster tex bibliotek och badhus*
79. *Nära till skog och sjö*
80. *Bostadsmarknaden är svag. Därmed lätt att hitta billigt boende.*
81. *Det ligger bra till närhet Ludvika, kopparberg Det finns affärer, Badhuset, Apoteket lite fina små affärer samt matställen biblioteket och det finns flera museer samt en fin folkpark och kulturhistoriska platser samt ett fint bad och Fjällberget*
82. *Kyrkviken. Fjällberget. Folketspark*
83. *Läget o naturen*
84. *Positivt är att det fortfarande finns livsmedelsbutiker, apotek, bibliotek, skola, ny fritidsgård, bingo, skridskokul och skidskola. Det finns fin natur, elljusspår samt gratis skidspår. Utomhus gym, fjällberget. Vi har även kyrkviken (som dock behöver fräschas till) cassels donation, disponentparken, stopets, folkets park*
85. *Grängesbergarna*
86. *Idrottplatserna*
87. *Grängesvallens konstfrusna isbana*
88. *Det bästa med Grängesberg är miljöerna och arkitektur som påminner om historiskt arbete, hantverk. Det som idag istället blir ett tecken på design, konst och kultur.*
89. *Alla möjligheter till aktivitet - elljusspår, vallen, Fjällberget, Kyrkviken, Cassels etc. Fin låg-/mellanstadieskola*
90. *Kyrkviken. Fjällberget. Folketspark*

ALLA SVAR

FRÅGA 2

VILKEN PLATS I GRÄNGESBERG ÄR DIN FAVORITPLATS?

1. *Sporrtorp, västra*
2. *Tennisbanan, disponentparken.*
3. *Kyrkviken, Grängesvallen, Björkås*
4. *min favorit plats idag är Kyrkviken med sin fina strand och sitt långgrunda vatten.*
5. *Västra där jag bor, jättefint område.*
6. *Badhuset och Grängesvallen*
7. *Grottfallet och Björkås motionsspår.*
8. *Sommarstugan i Sikviken, bredvid Kyrkviken i norra Hörken samt Grängesvallen*
9. *Kyrkviken sommartid, Fjällberget vintertid*
10. *Mitt bostadsområde Skivbrytarevägen*
11. *Efter mitt hem ;-) återkommer jag ofta till norra hörken. Paddla kanot, skridskor på vintern och snorkling*
12. *KYRKVIKEN, BADHUSET, FJÄLLBERGET, FOLKETS PARK*
13. *Jag föredrar orrelken och dammarna. Skärningen är åkså en favorit*
14. *vet ej alla har sin charm*
15. *Närheten till naturen runt samhället*
16. *Ett vackert promenadstråk är det genom Gamla Grängesberg och upp genom gruvområdet nedför karlgruvebacken och cykelbanan tillbaks till centrum. Går där med hunden flera gånger i veckan*
17. *Björkås*
18. *Kyrkviken*
19. *Västra och norra hörken området med omnejd. Skolavslutningarna och Luciferfirande i Cassels*
20. *Spennndrups, framtidssatsning.*
21. *Södra Hörken och Stora Hagen.*
22. *Björkås och Örabergsdammen där har den nuvarande föreningen gjort ett bra jobb*
23. *Kyrkviken och Silverhöjdens Camping*
24. *Centrum*
25. *Stora hagen*
26. *Min egen lägenhet*
27. *Min sommarstuga i Kankviken.*
28. *Södra Hörken*
29. *Norra Hörken*
30. *Grängesvallen*
31. *Mitt hem - min borg. Men också området kring Cassels och Disponentparken - som tyvärr missköts å det grövsta vad gäller underhåll av gångvägar mm. I vintras plogades flera av gångvägarna sönder så nu under sommaren och hösten får man balansera på trasiga asfaltsbitar och lera när man går där. Skogsområdena runt Grängesberg är fina för avkoppling. Kyrkviksbadet har varit en favorit men det har det sparats ner på underhållet så det är inte alls lika fint längre tyvärr.*
32. *Skogen, trädgården, disponentparken, Kyrkviken*
33. *Kyrkviken*
34. *Västra Grängesberg*
35. *Kyrkviken, vallen, cassels*
36. *Kyrkviken*
37. *Centrum/Öraberg*
38. *Björkås elljusspår där det utvecklas hela tiden med hinderbana och snart oxå utegym. Sommartid finns ingenting som slår Kyrkviken*
39. *Skärningen*
40. *Kyrkviken*
41. *Utanför coop med tiggaren som sitter där varje dag fram till kl 18.00*
42. *Casell*
43. *Kyrkviken, Cassels m omgivning,*
44. *Kyrkviken*
45. *Naturen runt Grängesberg, mycket att utforska med hund oh barn*
46. *Cassels*
47. *Cassels aula*
48. *Folketspark*
49. *Disponentparken och Cassels.*
50. *Kyrkviken, Cassel*
51. *Västa*
52. *Kyrkviken*
53. *Kyrkviken samt Grängesvallen*
54. *Kyrkviken*
55. *Kyrkviken*
56. *Go-cart banan*
57. *Min favoritplats är där barnen befinner sig,*
58. *Kyrkviken*
59. *Vallen*
60. *Cassels och Kyrkvikens badplats.*
61. *Kyrkviken och närheten till skog o natur*
62. *Skogarna runtom.*
63. *Rasområdet*
64. *Södra Hörken*

65. Cassels
66. Cassels
67. Miljön runt Södra Hörken
68. Elljusspåren, cykelbanorna, hemma Björkås
69. Cassels
70. Cassels, Kyrkviksbadet
71. Cassels, min lägenhet
72. Hemma i lägenheten, Kyrkviken
73. Folkets park
74. Kyrkviken
75. Fjällberget, Maskinhuset, Disponentparken och Kyrkviken
76. Grängesvallen
77. Grängesvallen
78. Folkets park
79. Kyrkviken har alltid varit favoritplats. Men tyvärr är lekplatsen sliten och trasiga grejer. Ser stökigt ut dessutom.
80. Stationplan
81. Folkets park
82. det finns flera fina platser i naturen och....Källfallet så klart
83. ingen
84. Båthamnen i Ångcentralen
85. Kyrkviken, fjällberget
86. Maskinhuset, Disponentparken och Cassels
87. Cassels
88. Kyrkviken och det är mycket tråkigt att se hur det försämras där. Katastrof att lekutrustning såsom gungor mm tas bort.
89. Öraberget med sin närhet till skogen och centrala Grängesberg

FRÅGA 3 BERÄTTA OM ETT MINNE FRÅN EN PLATS I GRÄNGESBERG?

1. Pulkabacken närmast brandstationen vid Cassels
2. I fjällberget lärde jag mig åka utför vid 8 års ålder med hjälp av en skidlärare. Min mamma var också med. När hon hade gjort 3 svängar var jag redan nere vid liftarna.
3. Vid kyrkviken älskade vi barn att åka linbana. Extra lyx var det de gånger matsäcken bestod av pizza från en av de två pizzeriorna som då fanns i Grängesberg.
4. Det är nog alla skogspromenader - oerhört fin natur att vandra i..
5. Alla festligheter; Barnens dag, Gruvans dag, Hösttinget, Marknaden, fyrverkeriet från gruvlaven sista april.
6. 18 år med barn o barnbarn i sommarstugan och i föreningsliv såsom fotboll, golf, utförsåkning o bandy. För dotterns del slutade det med ett SM guld i bandy tillsammans med Sandvikens damlag 2012.
7. Skivbrytarevägen när jag var barn. Mycket bärbuskar och fina buskar
8. Säger man Cassels dunkar hjärtat lite stolt hos varje grängesbergare. Detta folkets hus som donerades till gruvarbetarna sammansvetsar oss bybor. Här har vi sjungit på skolavslutningar, varit på bio, fester, danser, konserter och annat skoj. Minns särskild musikskolans uppspelningar när man med darriga ben gick ensam upp på scen som nr 73 eller något liknande. Presenterade sig med viskande röst för fullsatt salong fylld med tålmodiga föräldrar som härdade ut i timmar för att lyssna på sin unge. Sen tog man plats bakom den gigantiska flygeln, gjorde det man tränat på i månader och överlevde :) Minns även när cassels brann ner, då stod ett helt gäng bybor där och grät. Cassels är Grängesbergs själ. då nästan all gammal bebyggelse är borta har det blivit en symbol för Grängesberg.
9. NÄR VI MÖTTE POLITIKER, SOM TILLSATTE OLIKA GRUPPER. DETTA ÄR ETT MINNE

- BLOTT. MÅNGA FINA FÖRSLAG FRÅN GRÄNGESBERGARN. KOM FRAM UNDER ALLA DESSA MÖTEN. VAD BLEV DET AV DEM?????? FINNS FÖRSLAGEN KVAR? KONSULTER SOM VARIT MED UNDER ÅRENS LOPP VAD ÄR DESSA FÖRSLAG.*
10. Då får det bli från orrelken. Det är fullmåne i december jag och några ungdomar är på tjärnen. När den börjar sjunga (spricker när den växer) vi åker skridsko på den medan månen vandrar högre på himlen. Och isen sjunger som om det simmade vallar under den. Det var magiskt.
  11. Säger bara Folkets Park :)
  12. När gruvan gick och det fanns så många affärer på västra så man inte behövde åka någon annanstans för att handla. Samt 4 kiosker.
  13. Att som tonåring tryggt kunna röra sig fritt i byn utan rädsla.
  14. Alla grönområden på västra Grängesberg där de var hyreshus förut johangrots mm ska klippas varje vecka vilka finna grönområden å ha aktiviteter på med barn. Lekparken på Björkås klipps bara del vis inte snyggt klipp hela parken flytta skatebord banan till västra Grängesberg eller lekparken Björkås (förläng asfalt ytan med 15 meter är för kort åkyta från ena änden till den andra) lyse på cykel banan från Björkås nedre cykel banan fram till Grängesberg gamla järnvägs banan. centrum är inte vackert. vissa byggnader skulle behöva ha ny färg.
  15. Skolavslutningarna och Luciafirande i Cassels, helt fantastiska. Helt underbart att få fira in sommaren och julen på denna magnifika plats. Evt tacksam för detta. Det sistnämnda kanske mer är minnen, men känsla av magi går inte att beskriva!
  16. Var nära att ramla ner i ett gruvhål en gång i tiden.
  17. Jag flyttade hit för två år sedan efter att ha varit "sommargrängesbergare" sedan födseln då min familj har haft sommarstuga på Mors Torva sedan

ALLA SVAR

- 1930-talet. Det bästa jag gjort.
18. Öraberget där jag träffade min make
19. Kyrkviken som spenderades som ungdom med alla härliga sommararrangemang och volleybollturneringar.
20. Kommer ihåg ok macken å den blå kiosken
21. har bara bott där i ett par månader
22. Folkets Park, alla konserter under sent åttiotal och tidigt nittiotal. Kyrkviken inte att förglömma.
23. Bodde på Väderhällen som liten trevligt område att leka på och alla barn. Vi gjorde lite bus där. Det gick att leka bra både i skog och i träden och Karusellen som var där. Många barn fanns det att leka med. Har kontakt med många än idag.
24. Skolavslutningarna i Cassels och de fina Luciatablåerna där i byggnaden
25. Tyvärr är ett minne som aldrig försvinner när gruvan skulle stängas. Vänners föräldrar miste arbetet. Man ska väl inte älta gamla saker men jag tycker att dom är viktiga för vår historia.
26. Många härliga bandy och fotbollsminnen från Vallen.
27. När jag var ca 14 år och plankade in på en konsert i Folkets park - förhoppningsvis preskriberat efter ca 30 år... Minns inte konserten men minns stämningen och att Parken va stället att va på på den tiden...
28. Alla festligheter i folkets Park, danserna.....
29. När jag var liten under slutet av 90-talet + början av 2000-talet så var det full fart i bygden med marknad, idrott med många barn och ungdomar och fullt med folk vid kyrkviken
30. Mina barns första somrar i Kyrkviken! Helt underbart! Från tidig morgon till sen eftermiddagen! Kravlöst, enkelt och SOMMAR
31. Tänker på alla somrar man var i Kyrkviken som barn. Underbar plats för barnfamiljer.
32. De var när jag såg 7 utlänningar hoppa över staketet från gruvområdet med en stulen dator i handen.
33. Skolavslutningarna i casell
34. Alla magiska liveuppträdanden, luciatåg & skolavslutningar i Cassels.
35. Båda i Kyrkviken
36. När vi fiskar med barnen nere i Orrleken, eller när vi plockar blåbär tillsammans
37. Min mamma gifte sej i församlingen och hade mottagning på cassels, mycket vackert
38. Alla skolavslutningar från lekis till 9an i Cassels i konkurrens med Jerry Williams konserter i "parken"
39. Parken och alla uppträdanden samt alla danser.
40. Saknar alla lägenheter som fanns på västra nu är det bara tomma åkrar känns det som
41. Bada i kyrkviken när man var barn
42. Har många fina minnen från Björkås lekpark. Växte upp på björkås.
43. Många glada minnen från skolan, alla avslutningar i Kyrkviken, friluftsdagar i fjällberget och pulkaåkning vid cassels
44. Att min mormor bodde där i 60år
45. Cassels och barnens skolavslutningar! Dem gör mig till en stolt Grängesbergare
46. Många fina och roliga minnen från Folkets Park i Grängesberg.
47. Besöken på den "riktiga" marknaden uppe vid Cassels!
48. Alla somrar i kyrkviken och vintrar i slalombacken i fjällberget. Och bandyplan på vallen.
49. Går man in på det annars trevliga fiket så är det fullt med organiserade rasister där inne.
50. Cassels
51. Aschenagy konsert i Cassels och mitt första biobesök i Gränges på Cassels
52. Konsert i Cassels
53. När jag gifte mig i Gärngesberg gamla kyrka
54. Gamla kyrkan, Gamla Gränges, Laritstorp
55. Marknaden när den var där bryggeriet ligger idag. Barnens dag i Cassels
56. Grevans dag
57. Södra Hörken, sandudden
58. Folkets Park i min ungdom.
59. Bio i Cassels. Hösttinget i vår fina Folkets park.
60. Kiosken som låg där Spendrups ligger idag, när man gick från badet till skolan.
61. När man kommer upp på kullerstenarna på Dillners väg. Kör fram och plötsligt ser man ett Glashus. Det ser ut som en minecraft-figur. Rummet i Maskinhuset är fantastiskt samtidigt som det är alldeles tyst och massa minnen i huset från människorna som arbetade där.
62. Fiske på Södra Hörken, 2 st gäddor över 10 kg samma dag.
63. Rock i Cassels ordnade de duktiga kvartersgårdsföreståndarna vi hade där på 80-talet och de gjorde mycket bra saker.
64. Samt folkparken där alla åldrar umgicks
65. När rockfolket uppträdde i parken.
66. Cykelturer till Kyrkviken med kompisarna på sommaren. Fika bada och umgås.
67. Dansen i folkparken
68. När rockfolket uppträdde i parken.

FRÅGA 4 VAD TYCKER DU BEHÖVER BLI BÄTTRE MED GRÄNGESBERG I FRAMTIDEN?

- *Miljön i centrum, fler träd och grönska - trevligare för både vuxna och barn. Be alla slags fastighetsägare att måla om / fräscha till sina fastigheter ut med hela genomfarten. Det räcker inte bara med en liten ny fin plätt där tidigare kiosk stog. *Nya stationen för bussar och lastbilar är jättefin men fortsätt en bit till. Gör bättre parkering för husbilar/ husvagnar så dom kan stanna för att köpa en glass, ta en fika eller handla på affären, t om tanka sina fordon. Många passerar bara för att det är så trångt. Riv gamla macken bredvid Gulf och gör en stor parkeringsplats för sådant. *Fler lekparker över hela Grängesberg. Gör en stor och fin vid Cassels, låt hela Cassels park återupplivas igen. * snygga till fotbollsplanen vid Stallbackens dagis, sätt upp mål. *rensa vid alla trottoarer så man kan använda dom. På vissa platser, framförallt närmast Stallbackens dagis så kan man inte ens gå på hela trottoaren pga träd växer ut eller saknar asfalt. * Gör bättre busshållplatser, alla hållplatser bör ha en liten kur som man kan stå i året om. Det blir tydligare för chaufförerna och säkrare för dom som väntar på bussen. Gör även en ficka av hållplatsen så man kan stå tryggt, inte så man behöver stå på vägen och vänta. *se över vägskyltar. Finns många gamla som knappt syns eller som är väldigt slita och gamla. * skulle behövas bättre underhåll av natur och miljö, framförallt på sommaren. Klippa gräs, buskar, träd och allmänt hålla efter det gröna. Så tråkigt med många platser som bara växer igen.*
- Tennisbanan behöver verkligen rustas upp. Det är så tråkigt att stängslet varit förstört i flera år. Bänkarna är trasiga och banan behöver målas om. Det är synd att detta är det första man ser när man åker in i Grängesberg. En fin, gratis tennisbana vore verkligen en fin tillgång i Grängesberg som dessutom inte finns på många andra platser.*
- BASORDNING, se runt i villakvarter m.m. Skrotbilar, avfall m.m. Miljörisker m.m.*
- att alla allmänna platser sköts om på bästa sätt för att skapa trivsel. Vi har fina anläggningar som idag bedrivs mycket av ideellt arbete, som utan dessa drivande personer skulle försvinna, mer stöd till alla anläggningar. Att det ska finnas en säker övergång för de barn som ska till skolan och måste korsa riksvägen med den tunga trafik som går genom samhället. Belysning på våra fina cykel och gångbanor så att dom kan användas även fast mörkret har fallit.*
- Håll i första hand det vi har i skick, underhåll lekplatser och övriga offentliga ytor. Tycker jag gäller generellt hela kommunen, inga nya prestigeprojekt utan håll det som finns i toppskick.*
- 1. Det vore bra om badhuset fick utökade öppettider, nu är de ganska begränsade. Badhuset är jättefint och skulle kunna nyttjas av så många fler om det hade generösare öppettider. 2. Det är så väldigt slitet på en sträcka intill riksvägen från Konsum ner till Gulf - tomma, fula lokaler och det ser allmänt trist ut. Det har blivit väldigt fint närmare stationen och det blir spännande att se hur biblioteket blir! 3. Bättre vägunderhåll. Till exempel i Cassels park är gångvägarna rent farliga att gå/cykla på. 4. Ta tillbaka service: till exempel BVC och läkare på vårdcentralen. Svårt att komma i kontakt med vården numera. 5. Tillse att drogmissbrukare inte får bo hur som helst och var som helst. Till exempel Västra har blivit bra mycket otryggare på senare tid, med hotande missbrukare. Svår fråga dock.*
- Badhuset har för lite öppettider det har dragits ner hela tiden. Det är faktiskt folk från Ludvika som åker till Badet tycker det är trevligare här*
- Grängesvallen är dåligt skött. Har hört att inga vaktmästare skall vara där på helgerna varför drar ni ner på allt här när det är is här är det familjer från byarna och Ludvika som nyttjar isen för här kan barna spela med klubba och puck eller boll. utomhus aktiviteter behövs. Sjukstuganär också nedlagd här. Läkare saknas. Trots löfte från landstinget*
- Bygg bandyhall i Grängesberg.*
- Det är mycket som behövs förskönas - genomfarten, centrum, västra, Cassels park etc. Riv gamla oanvända byggnader som gamla macken, folkets hus, div byggnader på gruvområdet etc. Det behövs skapas möjligheter för alla hästintresserade ungdomar & vuxna. En multisportarena på västra*
- Ta bort all sly, måla och renovera husen. Fler aktiviteter för alla åldrar.*
- Flera lekparker behöver rustas upp ex kyrkviksbadet samt vid Björkås sarskola som är handikappanpassad, samt ramper så att även rullstolsbundna barn tar sig ut i skogen.*
- Vägunderhålningen. Fler vaktmästare på Grängesvallen i vinter (får en i vinter, medan hockeyhallen i Ludvika har sex stycken, likvärdighet?) Framförhållning vad gäller barn som börjar i skolan En kör för alla som vill sjunga, kanske i Cassels? Plogning för skridskoåkning o spårdragning för längdskidor vintertid i Kyrkviken Att fiket i Kyrkviken har öppet sommartid Övergångsställe vid badhuset*
- Mer resurser till de föreningar som driver anläggningar för allmänheten att nyttja. En del får redan hjälp andra får minimalt. Det kan vara i form av ekonomisk hjälp men även i arbetskraft.*
- Centrum behöver bli grönare och skönare. Det är mycket betong och andra hårda ytor. Dessutom är skötseln på det lilla vi har under all kritik.*
- ÖPPETTIDER I BADHUSET. STÖTTA FÖRENINGAR MERA SOM DRIVER ANLÄGGNINGAR*

ALLA SVAR

17. *Vi har en fantastisk strand i kyrkviken! Gör en camping och en liten stugby i backen ner mot själva badet!! Vi har även fjällberget ovanför länka dem platserna med ett exempelvis ett elljusspår!*
18. *Vi måste ta vara på möjligheterna som finns i grängesberg. Exempel är göra det möjligt för folk att vandra runt samhället för i skogarna runt grängesberg finns vår historia. Vi skulle kunna fixa riktiga rundvandringar i samhället med ljusst vår historia. Det var så mycket vi var först med i grängesberg. Självt älskar jag alla spökhistorier om grängesberg.*
19. *jag har en önskan att man tar bort träden från nedre björkås fram grängesberg så husen kommer fram och det blir attraktiv igen så inte det kommer objudna gäster och tar över billiga hus och sen skiter i husen .det har redan börjat hoppas att politikerna lyssnar*
20. *Gräsklippning och allmän skötsel av all grönska i korsningar och utemiljö främst runt cassels*
21. *Uppsnygning överallt men främst i centrum, och någon form av koiskverk-samhet på stationsplan. Och mycket bättre skyltning till de sevärdheter vi faktiskt har*
22. *Satsning på ute miljön, affärer, bostäder, något för ungdomarna stt sysselsätta sej med.Att göra Grängesberg attraktivt igen. Som det verkar nu är det bara Ludvika som räknas.*
23. *Rusta upp lekparken. Upplysta övergångsställen. Snygga till hus genom centrum. Mera grönområden / parker och lekparken både i centrum och på västra.*
24. *Mer inflyttning, arbetstillfällen, bra skolor och en levande byggd.*
25. *Alla grönområden på västra Grängesberg där de var hyreshus förut johangrots mm ska klippas varje vecka vilka finna grönområden å ha aktiviteter på med barn. Lekparken på Björkås klipps bara del vis inte snyggt klipp hela parken flytta skatebord banan till västra Grängesberg eller lekparken Björkås (förläng asfalt ytan med 15 meter är för kort åkyta från ena änden till den andra) lyse på cyckel banan från Björkås nedre cykel banan fram till Grängesberg gamla järnvägs banan. centrum är inte vackert. vissa byggnader skulle behöva ha ny färg*
26. *Centrum behöver piffas upp, på riktigt. Inte bara med någon form av ful betongblocks samling som ingen utnyttjar. Det behöver bli mer pittoreskt. Vi behöver bli levande igen, med folkets hus och så vidare. Den forna glans vi hade innan gruvan lades ner. Det byggnader vi har behöver utnyttjas och restaureras istället för att stå och förfalla och även en riktig lekpark i alla områden inte bara på Björkås (och en trasig, dåligt underhållen i centrum), barnen på västra har ingenstans att ta vägen eftersom den enda lekplatsen som finns där är på dagis, alltså ingenstans att leka på efter skolan t ex. eftersom dagis fortfarande har öppet då. Men det absolut viktigaste är att vi behöver öppna upp högstadiet igen. Grängesberg kommer aldrig att bli i närheten av attraktivt utan bra skolor och en vårdcentral som inte ligger närmare 2 mil bort. Då är allt annat som att elda för kråkorna.*
27. *Grängesvallen behöver skötas på ett bättre sätt. Den fina anläggningen håller på att förfalla. På vinter så behövs bandybanan bemannas på helgerna så att barnen har en is att åka på under allmänhetens åkning. När vintrarna ser ut som dom gör med lite snö osv så söker sig många barn/vuxna till vallen för att åka skridskor, ibland när man kommer dit så är banan täckt av snö och det är omöjligt att åka skridskor. Inte så kul om man då har åkt ifrån Ludvika med förväntansfulla barn i bilen och man får vända om och åka hem.*
28. *Skulle vart något om Sibylla eller något kunde vart där istället för massa pizzerior*
29. *Skötsel av grönytor, fastigheter m.m. Starta ej något nytt innan det finns resurser kring detta ....! Basordning....*
30. *Fungerande gatubelysning!! Det är med utmärkt beröm underkänt att det är så pass nedsläckt som det är under den mörka årstiden. Skogen som finns här måste gallras och det måste röjas sly. Det vore fint om badhuset kunde vara öppet lite mer. Tätare kollektivtrafik*
31. *Fixa till fasaderna framme på byn allt är grått och trist. Finns väl ingen turist som vill stanna och se sig omkring*
32. *Bättre samverkan och engagemang mellan föreningar och företagare*
33. *Nått mer hyreshus, och att den ska bli nån kiosk i stationen vore trevligt och att det snyggas upp vid ok macken*
34. *Mer utbud av affärer*
35. *Allmänna kommunikationer till och från Ludvika, även kvällar och helger. Allt det fina behöver lyftas fram. Dessutom behöver området kring Koppbergsvägen "förfinas"/fräschas upp - det är ändå genomfartsleden i Grängesberg men ser fruktansvärt deprimerande ut.*
36. *Måla i centrum är så tråkigt. Lekparken vid posten behöver rustas. Läkare på vårdcentralen. Bygg en högstadieskola. Dessutom kan vi få ett utegym. Var i Halmstad i sommar. Trevlig stad åk dit och titta. Utegym vackra parker att sitta i Det har inte vi. Vackra blommor..*
37. *Att utveckla det som finns. Använda ortens potential. Satsa på turism både långväga och för de som bor nära. Satsa på Cassels, Fjällberget, Kyrkviken, Grotfallet, Björkås skidåkning, gärna gamla crossbanan, fisketurism, satsa även på Finnmarken- finns hur mycket som helst. Satsa på gruvmuseum. Satsa på golfspelare, skidåkare, fiskare, fågelskådare, bilfantaster, histori-*

- eintresserade, skoterbanor, Trädgården bredvid Cassels, Gör en fin isbana på planen bredvid Cassels. Återta och fånga dess gamla storhetstid. Bevara badhuset. Använd Gruvkontoret som kontorslokaler!! Gärna kommunkansli av olika slag. Det är ju ett kontorshus. Ordna parkeringar där.*
38. *Vårda våra pärlor. Tex Kyrkviken*
39. *Mer rörelse i centrum så de tomma lokalerna försvinner, ser inte fint ut nu. Hjälp att få mer fart på verksamhet på Vallen så fler ungdomar hittar dit, kanske flytta ungdomsgården till cafeterian på Vallen,fråga PRO om de vill ha några av sina möten där kvällstid så att unga och gamla träffas.*
40. *Det mesta tyvärr. Mer koll på buset. Mer koll på de bilförare som anser att Västra i Grängesberg = rallyspår. Underhåll av trottoarer, belysning efter vägarna, plogningen och sandning på vintern (kan ta 3 - 4 dagar innan vår väg blir plogad och då bor vi mitt på Västra! Har lessnat ur och skaffat 4hjulsdriven svindyr bil...), behövs satsas på skolan igen i Grängesberg då det med ökat antal elever inne i Ludvika ökar mer än väntat så har politikerna bitit sig själv i baken rejält när de stängde Parkskolans högstadie!!!*
 - vägarna behöver ses över
 - ännu större satsningar på centrum (ansiktet utåt)
 - många fastigheter ser ut som sopstationer (behöver ses över)
 - gamla OK-fastigheten (ser SÅ tråkigt ut)
 - ännu större satsning på konsertlokalen i Cassels
 - m.m. m.m.
41. *Grängesberg som genomfarts plats upplevs som tråkig och ful. Samt att många kör snabbt genom byn, ordentliga övergångsställen med trafikljus. Längre öppettider på matvaruaffären. Nytt gym och badhus!*
42. *Mer tråtoar. Saknar tråtoar på Västra Grängesberg. Har 3 barnen och vi är ute på promenad jätte mycket. Vi promenerar till stallbacken dagis från kusk-*

- backen vägen och jätte dåligt med tråtoar och bilana kör jätte fört. Barnen bli rädda. Hoppas ni kan tänka på det och kanske bygga tråtoar där. Saknar också LEKPLATS på Västra. Vi har inge och finns jätte många barn*
43. *1. Ta hand om grängesvallen så att idrotten kan växa igen! 2. Bättre och fräschare lekplatser (staket vid lekparken på byn vid ICA + björkås) 3. Städa upp kyrkviken och håll kiosken igång 4. Laga vägarna - fullt med hål och slitage på många vägar 5. Riv eller ta hand om fallfärdna hus ex folkets hus. 6. Fjällberget (får inte glömma den fina skidbacken i kommunen)*
44. *Det behövs röjas i Cassels park. Gatubelysningen måste fungera efter ringvägen.*
45. *Hela centrum behöver ett ansiktslyft. Här står nedgångna lokaler, tomma lokaler som saknar information om att den finns ledig att hyra. En större lekplats vid Ica skulle vara perfekt som en samlingspunkt för småbarnsföräldrar i och runt öraberget.*
46. *Snygga till omgivningen, gräsmattor, sly etc! Gatulampor genom byn och däromkring! Aktiviter och bidrag till våra föreningar!*
47. *Lekpark till barnen! Skola!! OB dagis pga skiftarbete på spendrups vilket gör att behovet är stort*
48. *Kyrkviken. Centrum ser ju för djävlig ut. Riv gamla ok-macken. Ungdomarna behöver en samlingsplats. Gärna något som gör att ungdomarna rör på sig.*
49. *Bort med kommunal ledningen .vatten ledningen ni kastade bort pengarna på. Lägg pengarn på någe vettigt*
50. *Ser skabbigt ut för det mesta i Grängesberg. Casell är vell de enda stället jag kan tycka ser trevligt ut. Så de e mycket som måste fixat allt från uppfräschning av byggnader, några behövs rivas kanske, skräp och skrot ska bort, den finns en fantastisk natur som måste fixas och framhävas utan att nåt*

skabbigt drar ner de vackra vyerna.

51. *- Uppsnygning av hela Grängesberg, framförallt i centrum. (Nya biblioteket kommer bli ett lyft & bidra till att samhället "lever") - Fd OK-macken och Folkets hus bör rivas. - Röjning av sly och gamla träd längs genomfarten (Dalporten till Kyrkbacken) ssmt på västra.- Uppmaning till fastighetsägare att se över sin egendom & snygga till.- Belysningen från centrala Grängesberg till Dalporten bör lagas.- Uppdatering av vägskyltar & uppfräschning av viadukter.- Säkrare avfart från riksvägen till Parkskolan (från Ludvika-hållet). - Renovering av lekplatsen vid Kyrkviken. - Vägar & trottoarer på västra Grängesberg bör ses över (otryggt för barn). - Cassels park behöver en ordentlig uppfräschning. - Renovering av tennisplaner. - Uppfräschning av Vallen (professionell översyn över vad som behövs göras - från material till estetik och färgsättning) Ortens ansikte utåt i föreningslivet. - Extra stöd till Fjällberget för att föreningen ska klara driften - en viktig arena för ortens unga. - Gång- /cykelväg längs riksvägen (den som går bakom stationen upplevs otrygg). - Eftersom Grängesberg är uppdelat i tre samhällen är det viktigt att det finns möjlighet till aktivitet i respektive områden - lekplatser, fotbollsplaner och andra ytor för spontanaktivitet/mötesplatser. - Mer konstnärlig utsmyckning i hela samhället (väggmålningar, konst etc). - Riv gamla tomma lokaler som ej nyttjas. - Nya attraktiva boenden för alla - barnfamiljer, ungdomar & seniorer. - Grängesberg VAR gruvsamhället som bidrog till att bygga Sverige, men det var då - nu måste vi skapa ny historia att vara stolta över.*
52. *Vägarna är i uselt skick. Skärskilt mellan Gruvkontoret och Knusselbo. Stora hål i vägen och ingen belysning. Fattar inte hur man kunde ta bort belysningen som fanns där. Badhuset minskar hela tiden sina öppettider. Ibland fattas personal så man får inte gå ner i bassängen.*

ALLA SVAR

53. *Jag tycker det ska satsas med på barnen, bättre lekplats på västra - finns inte ens någon i dagsläget? Kanske en mulleskola till barnen, det är verkligen nödvändigt! Helt enkelt uteaktiviteter som saknas Visst kan man göra mycket själv men dessa saker saknar vi, så man får en bättre gemenskap*
54. *Frågan om rasism. Mycket missbruksproblem. Otryggt. Vill min flicka ska känna sej trygg även kvällstid*
55. *Lyft platserna som är i fokus här och nu, fräscha och vackra! Skåp fokus på allt gammalt!*
56. *Lekparken i centrala Grängesberg och kyrkviken. Belysning, fler cykelbanor. Cykelbana mot Hörkshage.*
57. *Bättre underhåll av våra gator. Är under all kritik.*
58. *Servicen. Läkare på vårdcentralen Taxi, Snygga till samt röja runt alla bostadsområden det växer igen överallt ta bara de rabatter som finns i centrum Vägarna bör förbättras. Bättre skötsel i Kyrkviken. Se till att väglysen i hela byn är i funktion. Mer aktiviteter i Cassels samt i Folkets park. Underhållet på Granliden. Det skulle vara bra med ett Trygghetsboende för äldre, samt en äldremottagning på Vårdcentralen. Hela genomfarten i Grängesberg bör snyggas upp. Lika till advent bör man pynta med mer ljus*
59. *Kan behöva nytt hyreshus skulle ju bli lite trevligare nu när det är brist på bostäder slipper det se ut som Detroit*
60. *Bättre "överfart genom viadukten" mot riksvägen från Björkås samt framförallt säkrare överfart för gångtrafikanter att ta sig över vägen. Finns ett övergångsställe - framme på byn!!! sätta upp fartkamera mellan skolan o spendrups samt övergångställe mot spendrups. Uppstädning av kyrkviken samt dess lekplats, belysning efter gång o cykelbanor,*
61. *Övergångsställe med trafikljus/tunnel under vägen över spendrups till Parkskolan! Ett måste om det ens ska fungera att ta sig över den tungt trafikerade vägen och vidare till skolan. Lekparker - ses över och förnyas! kyrkviksbadet- fräscha upp både stranden och lekparken där. skolorna bevaras- stäng inga fler skolor!! Skolbussarna- så dom kör rätt och håller en trevlig personal. Busshållsplatserna - röja upp och synliggör dem. Så slipper man vänta på bussen direkt på vägen. Asfalterat vid återvinningsstationen på björkås samt parkeringarna utanför Grängesvallen. Är bara grus och gegga där nu. Lyset på elljusspåret Björkås. Bort med de obehagliga galler-bänkar vid stationsplan. Gör ont att sitta på metallgaller och äta sin glass på sommaren. Bort med gamla OK-macken som bara står och inger ett dåligt intryck för turister och oss boende. Lyse runt cykelbanan, gränges - Ludvika. Så man kan använda den även när det är mörkt.*
62. *En enklare camping i Kyrkviken skulle vara det optimala. Ställplatser och helt modernt koncept med miljötank bl.a. med mulltoalett, solcellsduchar m.m*
63. *Lekplatserna MÅSTE fixas till. Skämdes rejält när jag träffade på nyinflyttade. De så att de skulle flytta till annan ort då det inte fanns något bra till deras barn. Lekplatsen på björks behöver byggas ut så den passar äldre. Skateparken skulle kunna göras finare. Kyrkviken måste städas och krattas oftare. Kiosken i kyrkviken SKA vara öppen sommartid. Fler bord i kyrkviken. Vi är många som vistas där även vintertid. Ställ gärna uttunnir och töm dem året runt. Behöver även finnas något att kasta engnbgsgillar i. Glöm inte en säker gång/cykelväg till alla boende i Grängesberg. Att korsa riksväg 50 är ibland förenat med livsfara. Jag vill ha en tunnel vid Spendrups och blinkande övergångsställen i centrum! Snyggare genomfart genom byn. Har sett att det kommit upp skyltar i Ludvika om avstånd till vissa platser. Detta behövs i Grängesberg för att locka till att besöka nya saker. Vägarna på flera håll, bla på Björkås är i stort behov av omläggning av asfalt. Bilen studsar sönder även i låg hastighet.*
64. *Mer affärer och större, finare och roligare lekplatser även för större barn.*
65. *Vi behöver ha ett högstadie igen. Jag vet med säkerhet att högstadielärare hellre väljer att arbeta i andra kommuner än i Ludvika. Tyvärr har Ludvika ett dåligt rykte och som de är idag kommer kommunen ej få några sökanden på lärartjänster! Jag personligen kommer att välja Skriva mina barn i Kopparberg eller i Smedjebacken då jag inte vill ha mina barn i centrala Ludvika. Men hoppas att Sverigedemokraterna går framåt och håller sitt löfte om nyöppning av skola!*
66. *Vägarna,asfalten,vägen till skolan!!!!*
67. *Lekparkerna, vårdcentralen*
68. *Samhället behöver leva upp med gemensamma mötespunkter för gammal som ung. Ett ställe där människor kan lära känna varandra. Större lekplatser som även är anpassade för Äldre barn. Ta nytta av naturen - bygg en natur lekplats. Park our park kanske. Vi behöver även en mötesplats för föräldrar som är hemma om dagarna med barn ex familjecentral. mycket viktigt förebyggande faktor i ett samhälle. Vi behöver även säkrare övergångar över riksvägen!!!*
69. *Vägarna som är som kratrar. Speciellt björks och västra*
70. *Offentlig skötsel av park o mark! Även lite mer krav på fastighetsägarna i stan...*
71. *En uppfräschning av lekparken på byn och även lekparken i kyrkviken.*
72. *Cykelbanan mellan Björkås och Glaningen ska plogas vintertid. Jag cykelpendlar till jobbet i Ludvika och får tyvärr avbryta det när snön kommer.*
73. *Mer demokrater, färre sverigedemokrater och nazister.*

74. Trafiken, övergångsställen, parkering, skyltar. Genomfarten med trafik hinder
75. Trevligare genomfart, mer grönt tex buskar. Digital storbildsshow/ filmvisning
76. Att vi får en fast läkare som blir vår husläkare
77. Uppfräschning av genomfart, återvinningscentralen
78. Service, underhåll
79. Bättre kontroll på återvinningsstationerna
80. Politikerna börjar engagerar sig i samhället och dess fina anläggningar som håller på att förfalla.
81. Hela samhället men framförallt genomfarten behöver en ordentlig upprustning - ingen munter syn direkt - varken när man åker bil, tåg eller går.
82. Det finaste idag med Grängesberg syns inte från genomfarten. Den känns tom, ödslig och otrygg med nedlagd mack, växtlighet etc. Tycker det behöver öppnas upp, skyltas och städas upp.
83. Skötsel av idrottsanläggningarna, Grängesvallen
84. Samarbetet mellan föreningarna och kommunen
85. Skulle definitivt behövas en bra mötes plats... En plats för familjer. Det finns inte bra lekplatser i Grängesberg och på västra ingen alls.
86. Basordning, kommun mer aktiv kring bebyggelsen kring skrotbilar, lastbilar m.m. I stadsplanerade områden ! Ej Ok !
87. Att få igång folk att se vad som finns att bevara och att utveckla till ett trevligt samhälle att få bort den negativa stämpel många har det blir ju som man gör det till. Det finns kapacitet att göra det bra men det gör sig inte av sig själv.. Hur tänker ni göra är självklart, intresserad av att utveckla Grängesberg. kommer ni att ha något framtidsplaneringsmöte?
88. Högre standard. Mer eftertraktade tomter för nybyggnation.
89. Många fula byggnader i centrala Grängesberg, gamla ok och tomma lokaler.

- Återvinningsstationen vid Gia, ofta fullt med saker som ligger runt containrarna. Detta är bland det första och sista man ser av Grängesberg när man passerar.
90. En gemensamt besöksmål för Maskinhuset, Disponentparken och Cassels.
91. Ordning och reda. Stoppa buset.
92. Få till mer aktiviteter i Folkets park. Se till att skötseln av kommunens finaste badplats sköts bättre och att det kommer dit ny lekutrustning. Och att kiosken kan vara öppen igen. Måste kommunen kunna lösa när inte bandyklubben är intresserade av att ha det längre. Kommunen ska göra mer för att marknadsföra Grängesberg och inte som det är nu när det mesta är sååå viktigt i Ludvika. Säkrare väg till skolan och bygga en lekplats på västra, kanske i Konstvaktarparken. Där finns det utrymme iallafall. Eller vid gamla gymnastiksalen på västra. Gärna bygga en lekplats på vallen området, t ex där det fanns en förut. Mark finns ju där. Många barnfamiljer i området nu.
93. Centrum. Folkets hus ser bedrövt ut. Gamla OKQ8 ej heller så trevlig vy.

FRÅGA 5 VILKEN PLATS HOPPAS DU BLI DIN FAVORITPLATS I FRAMTIDEN? VAD BEHÖVS FÖR ATT DET SKA BLI DET?

1. Cassels
2. Tennisbanan, fast i upprustad form. Vad som behövs är lagat stängsel, målning av banan, nya bänkar.
3. Hans-Ingels plan, flytten av biblioteket är ett första steg. Skapa möjligheter för någon slags kioskverksamhet, turisinfo etc.
4. Centrum kanske? Om man skulle snygga upp hela det området.
5. Ett stort stall där man kan hyra in hästar med hagar, ridbana & ridhus. Det finns många idrottshallar i kommunen men bara ett ridhus (och det kan man inte hyra kvällstid pga ridlektioner). Det skulle vekligen bidra till ett mer attraktivt Grängesberg, det skulle bli en positiv samlingsplats för alla åldrar - framförallt för tjejer som tycker att samhället är rätt trist. Även en träningsbana för trav/körning vore grymt! Det finns inte i kommunen idag :) Kanske i anslutning till ängarna vid plåtverkstaden?
6. Fikaställen med underhållning i stationshuset. Fler studiecirklar. Motionspromenader som passar alla. Pubkväll en gång i veckan. En arbetsgrupp måste ta på sig uppgiften. Obs! Brådskanie. Har också sett hur badet vid Kyrkviken glöms bort och förfaller. Fräscha upp, marknadsför.
7. Sikviken/ Kyrkviken, möjlighet till vatten, avlopp och vägunderhållning Trygghetsboende m tillgång till restaurang och vistelse med andra
8. Fjällberget. Förnyelse av värmestugan/cafeterian. Stor investering dock men den borde ligga i anslutning till nedre parkeringen. Idag finns inte så många p-platser vid stugan men alla vill/ska stå där vilket medför kaos. Jämför man med renoveringen av stallet i Råfsnäs så borde det inte kosta lika mycket men jag skulle tro att det nyttjas av många fler boende i kommunen än vad stallet gör. Inget dåligt med renovering av stall men antalet personer som nyttjar det är inte så många i förhållande till hela kommunens befolkning.

ALLA SVAR

9. *Skivbrytarevägen är helt överväxt. Mycket fint område men buskar och träd överväxta och lekpark i bedrövligt skick.*
10. *Cassels park har helt glömts bort. När jag växte upp var det här vi plockade vitsippor, liljekonvaljer på väg hem från skolan. Barnen lekte i parken, bland vita björkstammar och lummiga stigar. Idag är det helt igenväxt och ser bedrövlig ut. Med några grönajobb-gubbar fixar man att röja och sköta parken igen. Låt hela Cassels leva, även parken!*
11. **FOLKETS PARK BLIR EN SAMLINGSPLATS FÖR HELA SAMHÄLLET ANLÄGGNINGEN UNDERHÅLLS MERA. UTVECKLAS SOM EN FOLKETS PARK.**
12. *Lavarna och skärningen. Det finns redan folk som dyker i skärningen om man utväklar ju området runt skärningen till äventyrs området vore något.*
13. *Cassels park som känns igenvuxen och övergiven*
14. *Centrum, och där behövs det göras en hel del med utemiljön. Inga konkreta förslag just nu.*
15. *En bra restaurang vid motormuseet med lokala råvaror och fin uteservering.*
16. *Grängesbergs folkets park ett kulturminne som de inte finns många kvar i landet de är ju landets näst äldsta folk park .underhåll kostar pengar.*
17. *Allt jag skrivit ovan för att hela Grängesberg ska bli min favoritplats, Fast nu handlar det inte om mig utan vad jag vill göra för oss, och allra främst allas barn och deras framtid. För att man ska vilja stanna kvar och vara stolt över detta lilla gruvsamhälle som en gång i tiden var större än Ludvika.*
18. *En Sibylla det som behövs är bara att bygga en*
19. *basordning o grundskötsel av samhället ! Starta inga nya "moln" projekt.....!!*
20. *Det finns massor med favoritplatser - de behöver bara hållas efter lite*
21. *Örabergsdammen*
22. *Kyrkviken, Stopet och Silverhöjdens Camping. Större engagemang från före- tagare så föreningslivet kan lyftas till fördel för alla medborgare.*
23. *Vid stationen vore ju bra*
24. *Disponentparken...*
25. *En vacker park att sitta med mycket fina blommor och parksoffor. Ta en tur till vackra Halmstad. Kan verkligen rekommenderas.*
26. *Mysig parkmiljö vid Cassels, Kultur och miljö. Utflyktsmål. Skridskobana med mysig belysning. gärna uthyrning av skridskor och hjälm. Sedan ska man kunna gå in i Cassels och värma sig och fika. Eller i Trädgårdscaféet.*
27. *Kyrkviken. Rusta upp lekparken och öppna kiosken*
28. *Att centrum blir MER fixat med krav på de som äger fastigheterna att se till att de är i fint skick (fasadmålning, snygga till balkongerna mm) så att fler stannar till och ser allt fint vi har att erbjuda.*
29. *Att det ska bli lika fint runt Cassels som det var förr samt kring Kyrkviksbadet. Grängesberg öht som min favoritplats och att det är ok att bo där och att vi inte anses vara en belastning av tätortsfolket. ALLT behöver inte koncentreras inne i Ludvika, det är ca 15 km även åt andra hållet så folk har inte längre till Grängesberg än vad vi har in till Ludvika!*
30. *Centrum med ett mysigt fik (nu är satsningen där lika med noll) - ta efter Bergslagskonditoriets koncept med lite lättare lunchmat och sträva efter högre mysfaktor både ute och inne.*
31. *Hela Grängesberg! Det finns så många bra platser i Grängesberg som ofta glöms bort. Får man till många av punkterna ovan skulle byn bli mer levande och attraktiv igen!*
32. *Hjälp och stödja Björkåskorpen, en förening som satsar och har energi till att utveckla det aktiva livet!!*
33. *Skola åt barnen, mindre ludvika mer gränges!*
34. *Ljungåsen. Gör om grillplatsen. Är mycket folk som använder grillen på vintern. Är sliten och även för liten många. Kanske hitta på något som gör Ljungåsen intressant även på sommaren.*
35. *Mitt hus om ja får de. De som behövs är pengar. De kan ju ni ge mig då ni verkar ju ha gott ställt.*
36. *Centrum och naturområdena.*
37. *Cassels "park" är sedan många år tillbaka en "sorglig historia". Vägarna är i för dåligt skick för att barn ska kunna lära sig cykla tryggt i området utan trafik - ny asfalt behövs. Belysning för att öka tryggheten om kvällarna. Rönjning av sly + gräsklippning (skulle vara trevligt med några inhyrda får som betar av om somrarna - kan ha härbrät som skydd mot regn och blåst). Att man slutar bränna gräset om våarna. En rolig offentlig lekplats i Cassels park (finns ingen på västra området), fri från biltrafik. En multisportarena på den inre delen av Cassels grus-parkering. En grill vid pulkabacken skulle bidra till att familjer tillbringade längre stunder där på vintern.*
38. *Kyrkviken. Bättre bryggor. Riktig lekplats. Förutom de som vi har och kommer ha, så i lekparken tillsammans med barnen. Ja då behövs givetvis en lekplats*
39. *Västra. Få bukt med rasism och missbruk. Har varit utsatt för rasism även om jag är svensk, men arbetar inom integration.*
40. *Cassels! Fräscht o fint med bra intressanta musiker och uppträdande!*
41. *Skulle behövas en stor belyst rastplats vid stationsområdet, där det står tips på sevärdheter, med bord och bänkar, blommor*
42. *En fint trygghetsboende för äldre så man kan bo kvar på gamla dar. det ska vara med fina uteplatser och en härlig trädgård samt ett litet cafe eller fik i närheten,*
43. *Fram på berget*

44. *Skolan för mina barn - att de ska vara trygga där, tryggt att gå dit, bra miljö inne o ute. De spenderar ju trots allt stor del av sin tid där varje dag.*
45. *Vallen när barnen idrottar och sommarlov varma dagar i Kyrkviken. Hade Kyrkviken camping skulle jag tveklöst ha min vagn på säsong där!*
46. *En stor fin lekplats i centrum. Vi vill ha tillbaka borden och fler bord vid lekplatsen i centrum. Vi som är föräldrar vill ge lek och lite mellis vid lekplatsen, inte brevid backande bilar. En plats att besöka mer än bara 5 minuter.*
47. *Lekparken på Björkås skulle behöva mer attraktioner. Björkås förskola kan ha den som utflyktsmål och vi föräldrar kan ha den som en bättre samlingsplats. Ett staket runt lekparken och fartnedsättande hinder för bilarna*
48. *Centrum. En uppdatering av lekparker. Både leken och säkerheten måste förbättras*
49. *Skulle önska att centrum fick något för alla åldrar, ett ställe att samlas på som är inbjudande, som får människor på genomresa att vilja stanna för en paus.*
50. *Kyrkviken är alltid en favorit som skulle må bra av att utvecklas både som anläggning och utflyktsmål.*
51. *Centrum. Jämna centrala Grängesberg, utom Stora Hagen med marken och bygg nytt.*
52. *Möjlighet att visa konserter digitalt från tex Stockholm på Cassels.*
53. *Nya bibliotek, fin utemiljö - grönt, blommor*
54. *Filmvisning i Cassels*
55. *Fler hundlatriner efter cykel- och promenadstråk*
56. *Mitt hem. I min ålder blir det väl Granliden, i andra hand.*
57. *Att jag kan bo kvar i mitt hem.*
58. *Rusta Folkets Hus till dagens strandad. Ett Kulturcentrum. En gemensam samlingsplats för alla, oavsett ålder, intressen och engagemang.*
59. *En plats där man kan ta en promenad, läsa tidningen, fika och leka. Kanske en lekplats med tema om Grängesberg och dess historia? En lekplats byggd med tex gruva, spendrups mm som barnen kan leka och lära i..*
60. *Området vid Södra Hörken intill motormuseumet. Fixa en brygga för allmänheten, många är i området idag och matar fåglar. Många barn drar här upp sin första fisk. Området är en riktig pärla i Grängesberg, motormuseum och gokartbana i närområdet.*
61. *Maskinhuset. Mer pengar åt kulturen i Ludvika kommun. Utveckla motorsport vid området runt gokart. ATV, fyrhjuling, är populärt och det behövs ett område att köra på. Då slipper man mycket av buskörningen.*
62. *Självklart vill man ju att hela Berget skall bli trevligt med liv o rörelse och gott ryckte med många små smultronställen och ett fint o trevligt centrum.*
63. *Fjällberget politiker stöttar mera. skötseln.*
64. *Kyrkviken och jag har redan skrivit vad jag tycker man ska göra. Hjälpa till med att rusta upp Folkets park, så vi förhoppningsvis kan ha fler aktiviteter där.*
65. *En central samlingsplats lik folkets hus fast mer anpassad till Grängesberg av idag.*
66. *Centrala delen vid stationen behöver bli mer inbjudande för att stanna till så det blir fler människor och rörelse.*
67. *Sjötomt, nära till affär, skola och natur.*
68. *Hoppas på att trivas i hela samhället. Skulle vara ett stort lyft med en ridanläggning. Som förälder är det viktigt med ett stort utbud för barn & unga - föreningsliv, aktiviteter, fritidsgårdar.*
69. *Fortsätta underhålla Grängesvallen.*

DIALOG POLITIKER OCH TJÄNSTEPERSONER
NR 2

2018-01-22

SAMMANFATTNING

Den andra dialogen med politikerna bestod framför allt av en återkoppling med politikerna efter genomförda medborgardialoger. En sammanställning av de främst återkommande svaren och önskemålen hos medborgarna presenterades och diskuterades.

I andra delen delades politikerna upp i två grupper för att föra en djupare diskussion kring de viktigaste områdena/temana. Uppgiften var att diskutera prioritet, åtgärder inom området, genomförbarhet, investering, effekt och tid för genomförande:

Övning 1-Utvecklingsområden och prioritering
De 2 grupperna var eniga om att Underhåll och Centrum är de viktigaste områdena att prioritera.

Övning 2-Förslag åtgärder
Några exempel på förslag på åtgärder: slyröjning, underhåll och utveckling av lekplats i centrum, utveckling av torg, byta förfallna skyltar, dialog med andra aktörer, generellt ökat underhåll, informera - ta med Grängesberg, skylt vid RV50, visa fram Grängesberg, se över belysning och cykel - och gångstråk.

Övning 3 - Förutsättning för genomförande
Lekplatsen i centrum omtalades som att:
genomförbarhet = LÄTT
kostnad = MEDEL
effekt = STOR
genomförandetid = KORT

Workshopen kan ses som en första del i att utveckla en åtgärdsplan för utvecklingen av Grängesberg.

AKTIVITET

Workshopen inleddes med en presentation av medborgardialogen. Gruppen delades in i 2 mindre grupper.

Övning 1

Definiera 8 olika utvecklingsområden baserat på medborgardialogen och gör en prioriteringslista.

Övning 2

Diskutera åtgärder baserat på medborgardialogen.

Övning 3

Med hjälp av ord som:

- Lätt, Medel, Svår
- Liten, Medel, Stor
- Kort, Mellan, Lång

Diskutera åtgärdernas: genomförbarhet, kostnad, effekt och möjlig start samt avslut.

Workshopen avslutades med en presentation av de olika övningarna.

DELTAGARLISTA

Processledare:

Elisabet Bergman, Arkitekt Sweco
Ylva af Kleen, Arkitekt Sweco

Deltagare

8 st. politiker / tjänstepersoner från
Ludvika kommun

TACKORD

TACK FÖR ENGAGEMANGET

Till alla som deltog under dialogtillfällena 2017-2018:

- Politiker och tjänstepersoner från Ludvika kommun
- Klass 6B Parkskolan Grängesberg med lärare Cecilia Grundström
- Förskolebarn 5 år från Stallbackens förskola med förskolepedagog Medelen Ejnarsson
- Representanter från Centrumgruppen
- Medlemmar i PRO Grängesberg
- Ungdomarna från Fritidsgården

- Ni som mötte upp utanför Coop
- Ni som deltog genom att svara på frågeformuläret på hemsidan till Ludvika kommun

Träffarna med fokusgrupperna och de öppna tillfällena har givit projektet ett aktivt deltagande. Omkring 60 - 65 personer deltog under de planerade träffarna och omkring 140 personer deltog genom de öppna metoderna. Totalt har omkring 200 personer deltagit i medborgardialogen. Det motsvarar ca 6 % av Grängesbergs medborgare.

VAD HÄNDE SEDAN?

MED SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL

Det var många som framförde att de ville att skötsel och underhåll skulle förbättras i allmänhet. Att sköta parkmark och underhålla kommunala vägar och byggnader arbetar samhällsbyggnadsförvaltningen i kommunen kontinuerligt med. De vägar och den belysning som Trafikverket är huvudman för underhålls av Trafikverket.

Vad gäller Ludvika kommuns mark och vägar kan alla felanmäla via app "Felanmälan Ludvika kommun" eller via kommunens hemsida. Felanmälningssystemet fungerar bra och det som rapporteras åtgärdas efter hand. Förvaltningen gör även egna inventeringsrundor och lägger upp planer och prioriteringsordningar för åtgärder.

Exempelvis har såväl trasig asfalt som trasig belysning åtgärdats på flera platser runt om i Grängesberg. Även gallring och röjning av växtlighet görs frekvent.

En tekniker (tidigare kallad vaktmästare) utgår återigen från Grängesberg. Han har ansvar för Grängesvallen och Kyrkviken och har kommit att bli mycket uppskattad av Grängesbergsborna.

MED KYRKVIKEN

Det var många som markerade Kyrkviken som sin "bästa plats på sommaren". Det var även många som markerade att det var en plats de önskade utvecklades.

Efter dialogtillfällena:

- Nya bryggor av aluminium har köpts in till badplatsen.
- Vatten och avlopp har börjat dragits fram till kiosken och två wc-kurer.
- En ny strategi för kontinuerligt underhåll har tagits fram.
- En offert för en servicebyggnad med wc och duschar för campinggäster (och badgäster) har tagits fram för eventuella investering år 2020.

MED GRÄNGESVALLEN

Grängesvallen med sina fotbollsplaner, skatepark och bandyplan var en plats som under medborgardialogerna markerades många gånger både som "bästa plats på sommaren" och som "bästa plats på vintern". Det var även flera som markerade att det var en plats de önskade utvecklades.

Efter medborgardialogerna:

- Gång- och cykelbana till "Vallen" (och Vårdcentralen) har fått belysning.
- En utredning av behov av underhåll och utvecklingsönskemål har påbörjats.

VAD HÄNDE SEDAN?

MED FJÄLLBERGET

Fjällberget och dess alpinanläggning var den plats som markerades flest gånger som "bästa plats på vintern". Det var även några som markerade att det var en plats de önskade utvecklades. Anläggningen drivs och sköts av IFK Grängesbergs alpina klubb.

Efter medborgardialogerna:

- En utredning av investeringsbehov har påbörjats.

MED CENTRUM/STATIONSOMRÅDET/GENOMFARTEN

Centrum/Stationsområdet/Genomfarten är ett område som många markerade som "bästa plats på sommaren". Det var även många som markerade att det var en plats de önskade utvecklades.

Efter medborgardialogerna:

- Den gamla lekplatsen har rivits och en ny lekplats har börjat anläggas. Lekplatsen beräknas vara klar sommaren 2019.
- Dialog har påbörjats med Trafikverket i syfte att förbättra trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter genom att skapa fler gång- och cykelbanor, sänka hastigheten för bilister och anlägga säkert övergångsställe vid skola.

- Bygglov har sökts för att flytta återvinningsstationen till en ljusare och mer central plats som därmed också upplevs tryggare.
- Tomma skyltfönster har börjat fyllas för trevligare utseende utåt.

MED CASSELS DONATION OCH DISPONENTPARKEN

Cassels donation och Disponentparken är en plats som många markerade som "bästa plats på sommaren" och som många som markerade var en plats de önskade utvecklades.

I och med att fastighetsägaren har ansvar för skötsel och underhåll har kommunen emellertid liten rådighet över platsen.

ÖVRIGT

Skyltningen vid Dalaporten har ändrats så att det där nu står Välkommen till Grängesberg!

Länsstyrelsen har beslutat att göra maskinhuset i Gamla Gränges till statligt byggnadsminne. Sommaren 2019 kommer kommunen erbjuda besökare guidningar i maskinhuset och dess omgivning.

ATT TA MED VIDARE

Resultatet av dialogerna visar att tidigare dialoger och projekt i stor utsträckning fortfarande kan ses som aktuella. Nedan följer en kort text om några tidigare dialoger/projekt som fortfarande bedöms vara aktuella:

NR 1. VISION GRÄNGESBERG CENTRUM

Ett förslag från 2016 om hur Grängesberg centrum kan utvecklas. Projektet svarar mot många behov och idéer som framkommit i medborgardialogen nu i Vision Grängesberg 2.0. Projektet bedöms fortfarande vara aktuellt.

NR 3. OCH 4. GRÄNGESBERG 2020

Förslagen och områdena för utveckling samstämmer med resultaten från workshoparna i detta projekt. Projektet bedöms fortfarande vara aktuellt.

NR 5. STRATEGI OCH TAKTIK FÖR ATT FÖRSTÄRKA BEFINTLIGA KVALITETER

Många delar i projektet känns igen från medborgardialogen och är fortfarande aktuella. Behoven som examensarbetet ger lösningar till finns än idag.

↳ s. 7-8, För sammanfattning av tidigare dialoger/projekt